

סדר הניקור

מה"ר צבי ב"ר יעקב
המכונה הירש בוכטנר:
קראקא שנת ש"מ

(ועי' בסוף הספר דף ל"ח ע"ד וז"ל: ותהי השלמתו היום יום ב' עשרה ימים לחודש אדר ראשון, שנת חמשת אלפים של"ז ליצירה).

דף השער שונה בי לא נמצא השער הראשון
נוסח השער נלקח מבית עקד ספרים ח"ג אות ס' — מספר 154

פלפול הרבה עם הרמ"א ז"ל, ועי' בסוף הספר דף ל"ח ע"ד וז"ל והודה לי הגאון מהר"ר משה איסרליש עם כל הבדקים עב"ל, ועי' בב"ב' בו בקונטרס הסמ"ע עיי"ש, וביוד סי' ל"ה ש"ך ס"ק ט"ז, ב"א, ל"ג, ל"ה, ועיין תבו"ש סי' ל"ה סעיף ל"ט עיי"ש.

הוצאתי לאור בחמלת ז"י עלי בזכות אבותי ורבותי הקדושים

הק' שלום יודא גראס
אבדק"ק האלמין
בוזקלין נוא יורק
שנת תשמ"ה לפ"ק

וכן לפעמים תמצא בכלל הנוף עלאה מים צריך גם כן לצדוק אחר כקנים ורוב כקנים תמצא
במקום שיש בקדמות ארונות וכן כלה לידו כמה פעמים או לפעמים תמצא שתייבש הדואם
במקום שיש מים ובמקום הוא סהרו הריאה עלאה הנוף כשהוא כפומה והמים מעבדים שלא יוכל
לצלות כשמינה תמצא שיהיה בחלל הנוף מלאה מים :

אם תמצא על הריאה מלא לימות שקרין כלבון אשכבו שלפירין צריך לצדוק אחר הכקנים כי
תמצא הכקב שהיה בריאה כלה הלחות דרך הכקב כי הריאה מלא לימות וזהו תחילת הסירוס
שכאים הלימות דרך הכקב וכקף אים שם וכפרק למקום אחר וכן כל לידו שהיה בריאה שלפירין
ובדקתי ונמצאתי בקב בריאה ורלימתי כנגד זה הכקב כנלצית והיה שם כנלצית כמו סירכה תלויס
והטריבו היתה ולא זה כך כל לידו כמה כצמים לכן צריך הצדוק אחריה אם יבא לידו :

והוקף אותן כקנים יש לתלות כצדוק כגון במקום שאין שם ריעותא אבל במקום שיש ריעותא
כגון במקום סירכה אין לתלות כצדוק וטריפה ונס אין מקיפין כנצונות כיון דמשתנות כל שעה
מצא מילת אחרת היתה לה וכשנכח מים דעשתה מראה הלימות תמיד אבל במקום דמשמש ידא
דכחא תלויס כנכח לכן מקיפין פי' מקדיבין וזו לכל בריאה מקיפין דהוקף מאוכה לזכס
אבל לא מאוכה לזומה ואל לכן הקפה כמו חכוכי מקיף ע' אין מעתיבין לראות ולצדוק אלס
עטריפין קוד :

קבלה על הכקנים אם תמצא כקב אדום ורך סניבותיו או ודאי כקב חדש ותלויס כיד הטמס
חלל אם תמצא כקב הכקב לכן נקשה כעין שרין או ודאי קודם שהיטה היתה וטריפה
ואין צריך בדוקה וטריפה : אחרת או כצדוקין כנלצית כמו נטי האדומה ש' יש שם
אדום כצדוקין או ודאי קודם שהיטה כקב וטריפה :

ריאה דאשתפרא כלל בדוקה כוהנים
להכשיר כנדיים וטריפה דוקף ולא
כשהיה בנות יד כבולט וזה הריאה לכפיו
עכפתא אותה וזה עולה ככחיה ואין שום
ריעותא ככדס : וכן כקב כית יוסף וזה לשונו
ולכפין הלכה כיון שהריבס מעבדים עש רש'
ונכלל השכסור והרשעא והאין להשתד כי ליתא
לריאה לקיין הכי כקיימין עכל' :

וטריפה ונס לתנויה ככל פניה ופגס אלפ
שנדק אותה ככפים ולא תמצא בה שום

כודרה איבא לימות מים מראה או יבישה או משום אטום ולאותן מקומות שאינן כוהנין להנוס
כטיס שלבן כיון שלא יבא שום חירכה ולא כושות שאינן ארוכה כמו כשאר ים טריפות : אשרא
וכן אלו כוהנין כלין בקף קרפא : כתב המדכו דכתיבס לא העו כודקין הריאה ככפיתס
אלא היבא ככמנא ריעותא וכן כתב הרמבם דיש מקומות שאין מוניאין אותה מעכין ארוכה
ככשאר ים טריפי' ורל' כהלכות גיזלות שכתב ריאה שמתכה או שחלבה כלל בדוקה כפומה סתם
טריפה ש' כיה בה אשום או יבישה והיה בקף אויכסונך מעשה כמו כן וככמורכו הרכנים :

אם תמצא ששדכה ההמש או בית הככות לחצר הככר או צריך לצדוק אחר מחטים כי דרכס
ש'ס ככרס ליתבא שם ונהטין וכן כל לידו כמה פעמים והטריפה אותן :

סדר חניקווי עם בעל העיטור כח

כלשון אחת בגד ימין ואחת בגד שמאל.
ואתן בנידין כשההנהגה מחובית כולבין עד
החמה משכי גידו הנואר והם הן מורקי הנואר.
האסורים משו' דם יוציף מוניאין ממנו המוח
וגם הקרומים ומוניאין החוט שבאמצע הנואר.
המלאים דם: ונריך למתוך מחיבות הרכה.
בנואר כדו שינא הדם ונריך גם להסיר שכי
גידון משכי גידו הנואר אחד מימין ואח' משמאל:

כתב בעל העיטור ולא"כ חותך את החותם
לשכי גדדיו ומאמתו כשר אלו הסמוך
לחמה מוניא חוט של דם שאוחז מקנת החמה עד
קנתו: וכן מן החמה השני: וכוטל הככין
ומחלק בין הכתף לגוף וכוטל את הרוזע ואת
הכתף ומתחיל מראש הכתף באמצעיתו ומחתך
ומוניא גיד עצם ולבן ומולך הסבין ומחתך
הרוזע על יד קנתיו עד שימשוך כל הגיד
האוחז הכתף הסמוך לשדרה עד קנת היד
ונריך לשקוע הסבין ויכה עד שיעקו אותן גידו
החוטין הכמשבין ממנו מעיקרו שהוא מחלק
בין הכתף לגוף ויעקור שורש גיד זה שהוכרע
למעלה ששה הסורש שלו ומוניא ממנו מעד
הכתף למעלה חוט אחד וכן לכתף השני:
וכוטל היד הוא הרוזע ומסתך בו ומוניא ממנו
גיד אחד ואינו כמשך לעיבל ומדתו כמדת היד:
ומחתך מעד היד ומוניא משש גיד אחד שהוא:
סמוך לעצם היד ע"כ:

ויורד לרנלים ומותכין מעט מן הטלפיוס
כדו שינא הדם ומותך בין הטלפיוס
אותן מופיין הטלפיוס דם: וכוטל הלכו קורע
שתי ויצרכ עד שינא הדם ומותך העוקן ומחתך
סלובים ומשליכין בי הם מלאים דם: וגם
הרואה נריך למתוך כל המימפוכים כדו שינא
הדם: וכוטל המצר הככך ומחלק הקירוס כדו
מינון הסמוך לככר: וכן כתב המרדכי בשם
ספר התרומה שנריך לקלוף היותרת ענמוץ
הכל לפי שהחלב המכסה את הקרב שוכב
וכוגע שם אצל היותרת לכד פנים של הרואה

את הבשר מהחיל בראש ומהתכו ומוציא
המוח ומעביר הקרום שעליו ואדור כך
מעביר הקרום שתחת המוח הדבוק בעצם
(האסורים משום דם) ונוטל הלחיים
ומחתך בסבין תחת שורש הלשון ומוציא
ממנו חוט של דם: ע"כ:

כתב צמת יופף מה שאמר ריכוז מכלשון
יש חוט של דם לא מנאטי בעמיא לא
שהרשכא והרי בתנו בשם הראכל לחוסין
סכלשון ככלל דלועא הן (פי' שכלמי) ונריך
למתכן או ליטלן עכ"ל:

אבל לא ידעתי באותו מקום שום חוט של
דם וגם לא ראיתי משום טבח שמקדין שם
אך זה ראיתי שהטבחים מותכין אותו כשר
מתת שורש הלשון המכסה פי הגרגרת שקורין
כלשון אשכנזי דלא בעל"ז אבל אינו יודע
משום מה אסור אותו כשר: וכל שהוא אסור
משום מיאום: שהוא תאוד מלא לימות ורירין.
אולי הטעם שחותכין משום שיש לו ריש ואין
קדם: ונכא משש לא ע"י הדמה ולא ע"י אלימה
ולכך מותכין אותו כדו שינא הדם וגם נריכין
למתוך הגרגרת והווסט לשכים משום דם
הכקרט כתום:

כתב בעל העיטור ויורד משש לגרני' למקום
שמיטה ומוניא משש שכי גידון מנד
זה סמוך לכשר ושכי מעד זה סמוך לכשר ע"כ:
פי' הויכח תמת שורש הלשון אבל הגרגרת כשכי
גידו הגרגרת כשכים הלשון: וכ' כדו קיטון

הלכות ניקור

חלב האלים איקורי מלב סתוא לא איקורי
 מכל מקום ליתמר מטעם שהוא קרוב לעובת לא
 ודאי לא אנטריך למעט חלב הדפנות לא למי
 מדומה לשאר חלב ושמה אף הוא תותב קרום
 ונקלקף הוא פירשט' תותב' היא שאלתו
 מתרנמין הוא תותב' אבל לונן כוליא וסלב
 האליה (פי' שומן האיה) לא דמו כלל לשאר חלב
 האסור לכן לא אינטריך קרא למעט וכי קריבו
 כמי לא כתורת חלב קריבו אלא איב כוליא
 ואליה וכן שומן היותרת אגב היותרת עכ"ל :

וכן דעת סמ"ד להקריב וכתב ר' ירושם דכך
 עמא דבר בתי יוסף וכוה ויהי מושב למס
 אבו אוכלי הכבד וגם המכר הכבד וגם הכליות
 וגם שומן האליה וכן כולן כגון החום וכיוצא
 בו שהקריבו על שמותם וז"ל דהכתוב מעט
 אותם שאמר כי כל אוכל חלב מן הכהנים אשר
 יקריבו וכו' דדוקא חלב הקרב לגבי מונח אסור
 ולא כשר וכל אילו איב חלב קריבו סב' והקריבו
 מונח השלמים אשה לה' את החלב באכזה את
 הקרב ואת כל החלב אשר על הקרב ואת שתי
 הכליות ואת החלב אשר עליהן אשר על הכסליו
 ואת היותרת על הכבד על הכליות יסודכה :
 ופרש' על הכבד שיטול מן הכב' עמה מעט אש
 כן משמע שהיותרת והכבד היו מקריבים עם
 הכליות ועם החלב אשר על הכסלים דהיינו
 אגב חלב קריבו ולא היו מקריבין לבד : ולכך
 הן מותרין באכילה :

ונטר' הכבד ונירך לקורעו שתי וערב
 ומיתוכו לתת לנר כאש ולכלותו
 ואחר כך יכול לבשל אש הודחה במים ונירך
 לתהוך אותם הגידין והקוסקות כאלות נד
 שהמרה תלויה בה וכשהמבחין כשרה נריך
 לתהוך החלב הדבוקה בה ולעב שזה החלב הוא
 חלב מן היתר שיש בקיבה סכני ארץ ישראל
 כוהנין בו היתר כאשר אכזר לקמן בעורת השל :
 מע' אבו כוהנין בו איסור כמו חלב דאקשתא
 לכן יסור החלב הדבוקה בה ומי שלא התך שתי
 וצד נריך לבקוב בקון או בקסס כדו שיבא

אין נריך להסירה קרום שאלתו נד אין שם
 חלב ואם מתך היותרת מן הכהנה ואין ידוע
 איה היה לנר פניו או לנר מוז' נריך להסיר
 הקרום מפני גדדין עכ"ל : וכהנה באשירה ריש
 פיר' גיד ההנה כתוב נשם אורי וזוה שיטול
 הקרום שגל חמר הכבד לנר הכבד ושל כד
 הדיקה מתר וכהנה לייטול משהיה דלא ליתו
 למיטיגו עכ"ל :

כתב המדרכי כרים פניד הכספ' ר' אליעזר
 מעין כתב היותרת הוא הכקרא אכריס
 וכן פירש רש"י בחומש והוא כשי' המהלק בין
 הדיקה לבכד ויש אוכלין השומן האעורר כבשר
 היותרת שתחת הקרום מטעם חלב שהכשר
 מוכה ואמר ר' אליעזר מעין דשיבוש הוא נידם
 שהכשר מופה איכה מתיר בו אש בכסליו וכליות
 שאמר כהם על' למיטיגו מתיר' אבל היותרת
 כבכד דלא כתוב על' לא שריתין דידה ואסור
 אהרי שהוצר באימורי שלמים וכן דת' אורב' :
 ור' דחה ראיתו עכ"ל : וכתבו התוספות וכן
 האשירה ככר' גיד ההנה וזו לזכור ויש לסתור
 מעין הכיר' ר' אליעזר מעין שהיה אומר דשומן
 שגל היותרת הכב' אגב אף לאחר שיטול הקרום
 מילין מתחתא כתורת כהנים הו' כל אוכל
 חלב מן הכהנה אשר יקריבו מזהנה ונו' אין לי
 אלא חלב תמימים שהם כשרים לקריב' חלב
 בימי המזין מתיין תלמוד לומר מן כהנה
 חלב מילין מתיין תל' כי כל אוכל חלב וכו' אש
 כן לתר כאשר אשר יקריבו ממה לומר לך חלב
 שבידו כשר לקריב המתי לק' חלב דפנות
 ס' אין דאין ליקריב לא אצתי לק' משא שהייתי
 אומר חלב הדפנות אי לאו משום דאינו קרב :
 ואם כן חלב היותרת שהוא קרב עם היותרת
 אסור ולפי' זה היה לן לאסור לונן כוליא שהוא
 קרב עם ה' ולוא וזכר שיוכן להו' יומיהו איבא
 למימר שאבו לונן כוליא שמעט ליה קרא על
 הכליות ולא שמתך הכליות : ומיהו קשה
 ל'כריו כל שומן האליה ליתא לקריב לגבי מונח
 הוא ואי משום דאזריין כהנף כר' כל הכשר

הרם ונדיך למתוך החיטובות ולהנזיל הרם
 שנתוכם : וקשה לי מאיזה טעם אכן אוכלין
 בכבד בלא ניקור קרום מעלים מאי שגא בכבד
 מן היותה דמנרכינן להסיר הקרום כינעא כמו
 שנרכינן לבקר חנר הכבד משום שהחלב
 המכסה את הקרב שוכב ונוגע עליו כמו
 שפירשתי למעלה . הכי כמי לינרכינן לבקר
 הכבד ואדרבה נכבד גופה דכוכ הלב כמו
 שפירשתי למעלה שאכל המרה דכוכ ונס
 הכבד מונח על חנר הכבד ומפסיק בין הלב
 לחנר הכבד . ואם כן לפי זה היינו נרכיבם
 לבקר דוקא הכבד ולא חנר הכבד . ואין לומר
 שאינו כבדא דשיע ואינו מכליב כדאמר רבנא
 וכש' כי הכבד לעולם פולט מהמת רוב דם
 ואינו כולץ לפי שטרוד לפלוט ז' התה מיירי
 לאחר מיתה דטרוד לפלוט ושמה תאמר בחייה
 דאיכה פילט דילמא כולץ כמי וכי תימא אין
 קילנן בין חיה למתה דאמרינן כשה שכימיה
 איכה כולץ הכי כמי אמרינן בחייה איכה כולץ
 שאם כן דמיא חיה למתה לימא הכי בשם
 שכימיה אם מונח על הכבד חלב תם הוא
 אמרינן לכבדא . כדאמרינן כפרק גיד הנשה
 אמר רב הונא גדי שגלאו נחלנו אסור
 לאכול אפילו מראש אונן ופירש רש' שאין שם
 חלב באונן דחלב מפצעת . הכי ומי לימא
 בחייה דחלב תם הוא ומפצעת ועוד וכלא אין
 לכבד קרום עכ שיאמרו שיהא מכסיין ואפילו
 אם יהיה קרום עכ מאי כהך והלא ע"ה היה
 לנו כמו קרום שגל הבטלים או קרוםים של
 בכ ליות דאמרינן שאסורים הם . ושאלתי
 את מי הגאון מה'ר משה איסרלס ז"ל ואמר לי
 שמכנה אבותינו כדכינו והם היו יודעו התיבה :
 וכדאם לי לפרש כמו שפירש ריבונן יעקב כ"ד
 בסויון מה וזה לשונן קיבה שייקבה טריפה .
 ואם החלב שעל היתר סותם הנקב כש-אכל
 שגל הקסת אינו סותם : וכן פי' גוד בסויון
 ס' וזה לשונן כקיבה יש שכו מינו חלבים אסר
 עשוי בקסת ואחד עשוי ביתר רב אלפס היתר

שגל היתר ואסר שגל הקסת וכן כתב רמב"ם
 עד כאן : ואף על גב דרש' אסר בשניהם
 כפ'אלו טריפות וכן פסק האסורין כפדק אלן
 טריפות אבל לעכין התימה מועיל ומפרש שם
 בנמרא דף כ' אמר רב כחון מימנא וכו' מימנא
 חד כותם וחד לא סותם ומפרש שם כד מימנא
 סותם מימנא לא כותם ומימנא יפה כח כן
 טבח האב ופירש רש' שם בר מימנא דהיינו
 דאיתרא חלב שכאקוס היתר שהקיבה עשוי
 כקסת ומכחון קרי לה דאקשתא ומכפניס
 לציגול קרי ליה דאיתר ומשמע שם דחלב דיתר
 סותם כמו שפירש רש' שם איכה כני ארץ
 ישראל מיכל אכלי ליה דקבניו חלב טהור הוא
 ולדין דהיינו כני בכל אפילו למ סתם כמי לא
 סותם כתימה עכ"ל . א"כ לפי זה אין נרכינן
 לבקר הכבד כי הכבד מונח כנר ימין ועל
 הכבד מונח ההמסם ועל ההמסם מונח הקיבס
 וחלב הנוגעת בכבד היינו מחלב היתר . ואף
 על גב דאמר ר' אבהו מכל מקום לענין כוננית
 אינו אוסר דאמרינן כשה שלעביין סתימס
 מועלת דאמרינן דחלב טהור הוא הכי כמו
 לענין כוננית ככד מיקרי חלב טהור הוא
 ואינו אוסר ולכן אין נרכינן לבקר הכבד :
 וכן כתב התולדות ונחם שהקיבה מונח על
 הכבד ומביא דברי ר'מכס וזה לשונן דע בני
 אכריהם כי המסכן וכליו בא האשל על בנין
 וכו' וכשלחן בא הטשל בזה על הכבד כמו
 שהשלחן נתון עליו המאכל וכמשתה כך הכבד
 מקבל עליו האינטוטובא המונחת עליו שהיא
 מלאה במאכל וכמשתם שהיא ממשלם ומהלקס
 לכל אברי הנוף וכו' אבל מ"ה אותה התיבה
 הדנוקה בחלב הכליות כגון חתיכה ויתרת
 סיס ככד היינו אכנע הכבד שקורין בלא
 דיימין וגם מצט מן הכבד הדנוקה שם לפי
 שחלב הכליות מונח כאמצע בין הכבד ובין
 חתיכת ויתרת שקורין דיימין כריך לבקר מן
 החלב הדנוקה כה כי לרוב פצעים נמנא שם
 חלב מן הכליות : אבל מכל מקום קשה למה
 נרכיבם

חלבות ניקור

זכר מקום דלא פהינו ביה איס. דא שרי זכר.
 כהנו עתה איסור וכן הדור שלפניו אם כן
 אין כנו כח לחזור ולכסות מהנה היתר זכר בית
 יוסף. וכפרק אלו טרופות עפרש לעם שעל
 היתר מותר. תכיל את חלב העכסא
 את הקרב ר' ישעאל אומר מה חלב העכסא את
 הקרב קרום וכקלף אף כל קרום וכקלף. רבי
 עקיבא אומר מה חלב העכסא את הקרב תותב
 קרום וכקלף אף כל תותב קרום וכקלף ופרש
 רש"י קרום וכקלף קרום דק יש עליו וכקלף
 הקרו מעל חלב שאינו אדוק בו כל כך אף כל
 קרום וכקלף והיינו חלב שעל גבי הקיבא וכש
 שעל גבי הדקין. תותב הוא שעלתו מתרמין
 היא תותביה כשעלה היא פרושה על הקרב וכן
 על הדקין אראשן. אבל חלב הקיבא איכא
 תותב אלא חתיכות חתיכות כגא אדוק וכן
 על הדקין עראשן והלאה סיינו מן הכתא
 כשעפרושו אותה מן כשאר מן חלב אולם
 ולא תותב כגא אלא אדוק בהם וכו'.
 וצריך לבקלף חלב שעל הכומס ומכית
 הכומס ומכרם וחלב שתחת הקרום
 וכן הג"ה באשירי מאז נאל ארר שמסירים
 חלב שעל הכרם יש קרום על הכרם ותחת
 אותו קרום יש חלב דבוק לכרם ואשרו רבינו
 אמרים וכן אנו כוהנין לגררין ורבינו יוש התורן
 וכן כוהנין הקדמונים גדולי היוכנס לאכול כל
 הדבוק לכרם עד הטמול ומה שמצד הטמול
 ותחת הטמול אע"פ שהוא דבוק לכרם אומרים
 וראינוהו כבוד ורובי ועוד כוונתם שם מאז
 וזה לשונו שאלתי את מורי רבינו רא"ה חלב
 הדבוק לכרם שחלקו בו רבינו יואל ורבינו
 אמרים ואנו חלכות ארץ כצנן כוהנין בן
 איסור דכדורו ר' אמרים ואתם כוהנין בו היתר
 כדברי ר' יואל אם שייך כהן לומר איכה מוכל
 אכלו אנו מיתתם לא סתים לך. ואינו זכר
 שהורה לך דכר. הוה כלל על כן מוכן להקפיד
 וכן כתב בית יוסף וזה לשונו כתב הרמב"ם בפ'
 ז' חלבות שאינה כרם שחכמה טריפה ואין
 לך

ר' יצחק לכתב חזי הכנה אם שכנה גופם
 איכה נרובת לכתב מכל החזר הכנה. ואל
 דהכנה איכא מכסה את כל חזר הכנה כי אם
 שצור הלכן שיש בחזר הכנה. אבל הוה האדום
 בים בחזר הכנה איכה מכסה כיו הכנה מוכח
 באמת סנוף ואיכה כינבת לכליות וסנד
 הכנה מוכח בכליות ולכן צריכין לכתב חזר
 הכנה. ואלו שהקיבא מכסה אותה אישלו הכי
 צריכין לכתב עפני שהכמה בריה פרוקי
 עפרקי אבל ככנה אין שייך פרוקי עפרקי
 מאחר שהיא מוכח באונת התיף והחמש
 והקיבא מוכחין עליה ומכסה. אי הוה משום
 הכי צריכין לכתב חזר הכנה ביה אפי חזר
 הכנה של אפי כי שם מוכח הפיר דהיינו חלב
 שעל הקרב. ואם תאמר והלא כשהול מוכח
 כהר שעל ומכסה את חזר הכנה. ואצריכין
 קרום שעל הטמול אסור ואין מייכין עליו.
 ובתב בית יוסף הטעם למה שחוקים עינו
 אסור ומייכוס עליו עפני שהוא מחובר שם
 לכרם שמתצדוקא הדד הטמול אסור דהיינו
 כבומי הא בקלוי מותר דאין שם חלב ואם
 כן ליתא כשם שחול אינו אסור משום חלב
 הכי בעי ליתא לחזר הכנה וגם הטמול מכסה
 חזר הכנה. יש לומר דהטמול אינו מכסה
 אלא הקרום הלכן שיש בחזר הכנה ושם היא
 דבוקה אבל הכנה האדום שיש בחזר הכנה
 אינו יוכסה ולכן צריכין לכתב חזר הכנה
 בנה שמאל משום ששם הוא חלב המכסה הקרב
 משום הכי צריכין לכתב חזר הכנה שכנה יעין
 בורה אטו שאל. ועוד לכו שאין הכל בקיחין
 אינה חזר הכנה של נד יעין או של האל. לכן
 משום הכי צריכין לכתב חזר הכנה.
 בקיבא אנו כוהנין כרטי ובאשרי להסיר
 כל חלב שיש בקיבא בין שעל הקשת
 ובין שעל היתר וכן כתב בית יוסף וזה לשונו.
 וכן רשת סגנו וכתב וכן רשת רבינו ירוחם
 וכתב עה"ל בן הכיב זה לשונו וכוהנין הוה ראוי
 להכנס בו איסור אפי' לשי דברי הרמב"ם שאמר

דמתירין לפי שיש בין מלך העתני וזין הכפלי
 שלשה חתיכות כשר הצפרס ככתום והם עוכס
 זה על גב זה חתיכת כשר העליון דהיינו
 המוכח כלפי פנים לנוף איכו ארוך כמו ארבעס
 ארבעות כמו הכשר השני וזאתן חתיכות כשר
 דק הוא ודכוח כחלכ שעל הכסלים ויוכח מן
 אותו חלב ומראה אדום וזה שפירש רש"י ואמר
 כך ככלע תחת כשר אדום דק ומתפשט וכו'
 לפיכך אותה חתיכת כשר אסורי ונאותה חתיכה
 בנד השני דהיינו כלפי הכסלים כנגד החוף
 דכוח נו אותו קרום העב ולכן אסור אותו
 קרום העב משום חלב וזאתה חתיכת כשר השני
 המוכח תחתיו הוא ארוך יותר מהחתיכה
 השלישית כמו ב' ארבעות כשר הגדול ואין בין
 זה החתיכה לחתיכות הצנה כי אם כמו ארבע
 ושם היא דגוקה לחלב הכסלים באותו מקום
 שהוא רחב כמו ארבע וזאתה חתיכה הוא עב
 ומראה אדום ולכן אין לאסור אותה חתיכת חלב
 מפני שהוא עב ועוד שכאותו מקום שקוא דגוק
 בחלב אין שם חלב כי אם כמו ארבע אכל
 קליפה צני משכי נדדים ואפילו במקום הלכן
 כמו כסף נריך לקלוף משום שעליו מוכח חלב
 הצתכים דהיינו באותו מקום הרחב כ' ארבעות
 ונאותה חתיכה דהיינו כנד השני כנגד החוף
 פס דכוח קרום הדק המוכח תחת קרום העב
 ותחת זה הכשר השני הוא מוכח חתיכת כשר
 השלישית שקורין ד"א דע"י וזאתה חתיכה
 השלישית היא קנר מן השני כמו חני ארבע ושם
 הוא מוכח חלב רחב כמו חני ארבע וזאתה
 חתיכה קליפה צני משום שיוכח מן אותו חלב
 אעפ"י שאין לחוש שיכא כל כך מתפשט תחת
 אותה חתיכה כי החלב אין שם כל כך הרבה כי
 אם כמו חני ארבע מ"מ אדום ספק אלו קולפיץ
 אותה חתיכה שקורין דע"י לפי ש' כהמה כחיים
 פרוקי מפריקי כדגריסין במסכת חולין נפ"ג
 הכשה כהמה בחייה פרוקי מפריקי ופירש רש"י
 שם פרוקי מפריקי כשהיא קולפת איכריה כע"ס
 והמתנים פיעים כמכ"ל לפי מעלה וק' סלים
 כמסכים

כך דבר שיפתום שהיו חלב שעליו אסור כראש
 שהוא סוכר כ' אפרים עכ"ל וכן אלו כוהנין
 להסיר כל החלב שיש כדום בין על גביה וזין
 בכפולין ככל מקום שיש חלב בין בניובה וזין
 בהאסם וזין כבית הכסות בין חלב שיש
 בגליו וזין בחלב שיש במתיר :
 כתב בעל הציטור ואמר כך מתחיל ממקום
 סיוס הניר שמוציא מן החוץ ומקלף
 בידו אותו הקרום שעל הכסל ע"כ והוא
 הקרום העב ולכן האסור משום חלב שעל
 הכסלים וכל הכנר עמו דהיינו כל החלב אשר
 אחתיו ותמשוך עמו הכל אסור ותחת הקרום
 יש עוד קרום דק ואסור גם כן משום חלב ותחת
 אלו שני הקרום יש חלב וכזה החלב איכא
 פלונתא בגמרא כדגריסין ומסכת חולין פ"ג
 הכשה חלב שהכשר חופה מותר ופירש רש"י שם
 חלב שעל הכסלים שתחת הכליות והוא תרכל
 דתותי מתיי שאמר שמואל דאסור ולקמן אפרש
 בעזרת השם וכראה בגובה הכסלים ואמר כך
 ככלע תחת כשר אדום דק ומתפשט תחת אותו
 כשר ככל הכסלים ומה שהכשר חופהו מותר
 וכככלע מאותו כשר יוכח שאינו קרום עב ולכן
 לכד קרום הדק וקלוט המתפשט ככל הכסלים
 שאסור משום חלב ותחת קרום עב יש חלב ויש
 שכוהנין אסור באותו חלב לפי שהוא קרום
 אינו קטן חיוני כשר דק הוא אכל בארץ
 אשכנז כוהנין כו היתר וגם כצני רכי כראה
 דחיוני נמור הוא ומסיק שם חלב שעל הכסלים
 אסור דהמכא ולא שנתוך הכסלים וכו' הטעה
 דמתירין לפי ששני ק' וזים הן זה למעלה מזה
 ואמר עב ואמר דק והחלב ככלע בין אלו
 הקרוםים כמו שפירש רש"י לעיל חלב שעל
 הכסלים וכו' ומתפשט תחת אותו וזה ככל
 הכסלים וכו' אבל הקרום הדק מהסיק בין
 הנשר וזין חלב שתחת הקרום העב לכן מה
 שלתם מאותו קרום הדק הוי חיוני כשר וכשר
 אכל הקרום הדק צנמו אסור משום שהוא כונע
 בחלב שתחת הקרום העב ועוד כ"ל ע"ס

הלכות ניקור

על הכשר ולא כחוק הכשר ואין לך מי שמעריך
 ככל: והאגור כתב על חלב שתחת
 אותו הקרום עב ולכן שרבו באוסרים וכנה
 ספרד נוהגין בו איסור בכבש. אבל בשור
 ראיתו רוב העקריין שמסירין הקרו' הלכן לכה
 ואין עקריין שום חלב מתמתין כלל וזאת קצת
 כשים כשרו שמקרות גם החלב שתחת הקרום
 ההוא וישר כחן כי אותן שאין עקריין חלב
 שתחתיו לא ענאו וידיהם ורגליהן: וכבר
 כשאל הרשב"א על חלב זה אם מחלקין בו בין
 כבש ושור והשיב מעולם לא שמענו באיסור
 חלב הפרש בין שור וכבש ועו ומקרא מלא דבר
 הבטוח כל חלב שור וכבש ועו לא תאכלו
 ומכאן לחדשו לאלו שהיה מותרת שלא אסרה
 תורה אלא חלב השוה בשור וכבש ועו ואלו לא
 היה אסור בשור גם כבש ועו לא היה כאשר
 עב"ל. וזו מאחר שמקריין אותו בכבש כראש
 שמנהג אבותינו בידיהם דלא השיב להו קרום
 חופיו כשר ולכן עקריין חלב שתחתיו ואם כן
 מי העירו להם בשור וכמנהג שהם מכשילים את
 הבמוזים עליהם ומאכילין אותם דבר האסור
 להם. עב"ל בית יוכפ'.

וכתב בעל העיטור וכשמקליף כראין ראשו
 החוטין שהן ככסל והן ג' מימין ושנים
 משמאל שלשה שמימין מתחלקין לשנים שנים.
 ושנים שנשמאל שלשה שלשה וכו' ראשי הגיד
 בידו ומשיך וכמשכות מליהן בהיותם חס אבל
 צנוכן נריך לפשפש אחריהן עב"ל:

וכן פירש רבינו יעקב בר' ימימין ס' הוטין
 שנעוין אסורים ואין חייבים עליהם והם חסש
 ג' מימין ושנים משמאל ה' שמימין כל אחד מהן
 מתפצל לשניים שנים והשנים שנשמאל כל אחד
 מהם מתפצל לשלשה שלשה וראשו הא' מהוכר
 לשדרה וראשי הפינולים נדבקין תחת ההוד
 בראשי הכלעות ואותן ראשי הפינולין עניוין
 בחני הכהמה שלפניהם ונריך לכוזר למטט
 אחריהם ע"כ. וכן גרסוין כמסכת מולין פ'
 גיד הכשה אפר רב יודא הוטין שנעוין אסורין
 הטעם

ממזיהם כלפי עטה ואין בהלכ ככבש בהן.
 אבל כולו באי לין מוסטין שיכא אותה התיכס
 חלב הכעט שיכא מתכבט עד הפוה ולכן אותו
 חלב שבכשר מופש דהיינו הכסלים נדמוקס
 כהתיכ' שקרוין דלא דע"ץ אינו נריך להקליף.
 כי רחוק מן אותו חלב הכסלים יונם יש עליה
 שבו קרומים דהיינו קרום העב וקרונו הדק.
 שאין להם שיכא אכור משום חלב הוכסה את
 הקרב ככל הטעם דמתירין. וטעם באוסרין
 משום שהקרום הדק הוא למטה וקרום העב
 הוא למעלה ולכן אין מפסיק. אבל אם היה
 הקרום הדק למעלה וקרום העב למטה היו גם
 כן מתירין. ומה יש לי במקד עמה שפירש רש"י
 וזה לשונו ותחת אותו קרום העב יש חלב ויש
 שבוהגין בו איסור באגרו חלב לפי שאותו קרום
 אינו חסיד חופיו כשר שדק הוא וכו' ויקשה על
 רש"י שפי' ותחת אותו קרום עב יש חלב ומסוי'
 באינו השנו חופיו כשר שדק הוא. וז"ל שרש"י
 ציינו לפי האוסרים שהקרום הדק הוא למטה
 לכן אינו חסיד חופיו כשר אבל אינו כהגין כקף
 קדאקא כמנהג אבבנו שהופיו כשר הוא ולכן
 אין נודרין אותו חלב שתחת הכסלים. וכן
 כתב בית יוכפ' נריך כל וזה לשונו בני' הרשב"א
 בתשובה חלב שנתך הכסלים יש אוסרו אותו
 עכני שנבגרא השנו אותו עם חלב שנתך
 הכליות ובהלכ שתיך הכליות קיימא לן כדכא
 גר' ויהבן דמטטו ליה ולבו כוהגין בו היתר
 דהיא דכנוליא רבא ורבי יונהן חוציא הוא
 דאהמירו כה' ויש מקומות שבהן בו איסור
 ובאותן מקומות שבוהגין בו איסור. אכשר
 שאסור להתירו להם דשא לא עשו בו אלא
 בהגו איסור אטו חלב שגל ככסלים עב"ל:

ונתשובה אהרת כתב חלב שתחת אותו הקרום
 שנוטלין עקריין הכשר ככסלי אותו חלב שתחת
 קרום דק בהתיך למתבים ודאי אסור ואין וס
 נקרא שנתך הכסלי' לח אותו שהכש' עמש חומס
 אותו והוא אותו בעמיד בין כפלי כשר הכסלי'
 אבל אותו שהקרום נכד הוכה אותה נרא' הוא

ממשה חוטיין אית ביה בכפלא תלתא עימוכא
 ונתתי משמאלא תלתא מתפגלי לתרו תרו
 שרו מתפגלי לתלתא תלתא כפא מוכה דאי
 שליף לבו עד חמימי משתלבו ואי לא ניני
 חטיטה בתריוהו ופרש רש"י שבעיקון היינו
 ה' חוטי דכפלי פלנקא * עוקן הכפא : בני
 למטוטי בתריוהו עד שימא כמס' הוה וראשן
 אחד עמוכר בשדרה וראשי הפיגולין כדכקון
 תחת המה כראשי הכלצות עכ"ל * ולבו
 שרושו משמע שמדבר בחניו שלפנים וכן הוא
 ב"ד שפירש ואותן ראשי הפיגולין מכוין בחני
 הכהמה * וכן הוא כהדיא באש"י שפירש ואותן
 ראשי הפגולין מכוין בחניו שלפניו * דין משמע
 מתוך התוס' כאשר אבאר לקמן * אבל במחילה
 מהם לפי פירוט רש"י שפירש עוקן הכפא כ"ל
 שאינו מדבר בחניו שלפנים אלא בחניו של
 אחור בהתיכה שקורין בלשון אשכנז קושליץ
 ונאותה התיכה יש ממשה חוטיין והם אסורים
 משום חלב דתותי מתכי דאמר שמואל כפר גיד
 הכסה האי תריבא דתותי מתכי אסור *
 ופירש רש"י שם זה עליוכה וגובהו של אותו חלב
 שפרשתי קודם שיכסהו הכשר ואוינו גובהו
 עמו מנוסה במתכים שקורין לוכב"ל ובלשון
 אשכנז קורין לעדווין שרחנו מראוב למטה
 שכלצות קטנות ומנוסה וכשהטבו מפירשו
 כראש אותו חלב עכ"ל * וכוה המקום יש ה'
 חוטיין האסורים משום חלב : ועם שפירש
 רש"י כאן פירוש עוקן הכפא דמשנוע בחניו
 שלפנים כמו שפירש * ולעיל מוכיח שם כפר גיד
 כהנה גבי תריבא דקליבוסתא ש' הוא ענש קטן
 ועובח על ענש שקורין הכפא ועמוכר לחולית
 השלים מלמעלה וצלו יש חלב תחת ריגש המתן
 שקורין לוכב"ל ובלשון אשכנז קורין טריפה
 לעדווין * אם כן לפי פירושו משמע שתיבא
 דקליבוסתא היא חלב האליה ואותה התיכה
 קורא הכפא ובאן ש' עוקן הכפא דמשמע בחני
 של פנים הוא אותו ענש שקורין הכפא ולא
 בחניו של אחור אם כן קשה קמ"ל על רש"י :

ולולי שבהדיא פי' צ"ר שצוירו בחניו של פנים
 כוה אמילא שרש"י צוירו בחניו של אחור בהתיכה
 שקורין קושליץ ואותה התיכה קורא כמו כפלים
 שהיא פלנקא כמו שבהדיא ליעיל גבי חלב שעל
 הכפלים פירש רש"י חלב שעל הכפלים שתחת
 הכליות וכראש גובהו ככפלים וכו' והוא חלב
 דתותי מתכי והיינו בחתיכה שקורין קושליץ *
 אבל לפירוט ב"ד קשה שבהדיא אמר בחניו של
 פנים * וכ"ל לישן שרש"י קורא לכל השדרה
 פנים ואחור הכפא ולא קשה : לפי זה כיון
 לחטט אחר פנים כיון בחוטיין שבהניו של פנים
 וכיון בחוטיין שיש בחניו של אחור היינו שיש
 בקושליץ כאשר אבאר לקמן בהלכות קושליץ *
 ולפירוט שארדכי אתי שפיר ולא קשה על רש"י
 ומתוך דבריו משמע שחוטיין שצצוקן אינו חוטיין
 שבהפלי * וזה לשונו בריש פ"ג הכסה בסיומן
 תתרטט ממשה חוטיין איבא בכפלים * פירש
 בקובטרוס המחכרים למטה מן ההוה בכלצות
 וצריך לחטט אחריהם סמוך לחוב * ולא עבד דאמך
 ליעיל חלב שהכשר חופה מותר בכל כיון שרוכז
 מגולה אסור חכמים אף בהכנסה : ולקמן
 אפרש מאי ככך אם הם מגולים או לא והלא
 אין שם חלב : והדר פירש שארדכי באשכנז
 כפסה חוטיין שצצוקן אסורים : כתב ראש
 כהנא יריאים יש מפירשים עוקן הכפא כלצת
 ואיני בקי באותן חוטיין הי לא ידעתי חוטי חלב
 באותו מקום לכד חוטיי כפלי בהמשכים תחת
 העתים ואני שמעתי וכ"ל עוקן וכך כדתיבא
 כיוטל עוקנו הילכך צריך להפיר חוטיי הוכח
 וכראש'הא אסור עשום דנדילין ויוכקין עמלכ
 הכל ותו כעני חוטיי בתריוהו ומדדכך בצלמא
 הוא דחלב אמר ולא חוטיין * ועוד שעל הכפלים
 אער רחמנא ולא שמתוך הכפלים ומשום
 דכאשכי בחייב ומתגדרין כתיבא דתותי מתכי
 דכהמה בחייה פרוקי מופיקא ולכך גורו לחטט
 אחריהם אע"פ ששאר חלב שהכשר חופה לא
 גורו * ובכי כוליא גורו לחטט אחריהם יותר על
 החוטיין מכלוכן כוליא דאמריכן ליעיל חוטיין
 כ"ל

דולבות ניקור

קנת קודם שיכנס לתוך הכשר ואשילו יהו
 מדרכן ככון לחטט אחריהם דאין לזול
 באיסורין ורצון דכל דתקון כעין דאורייתא
 תקון עב"ל: אבל לפי מה שפירשתי לעיל
 בכלכות חצר הכבד שמן הדין אינו נריך לכקר
 המצר הכבד כי אם כבד אבל כבד פנים
 של כריאה אין נריך להסיר הקרום שבאותו
 נד אין שום חלב' אם כן מה זה שכתבו התוס'
 והאשיר' כיון שהם גלויין קנת קודם שיכנסו
 לתוך הכשר וכונ' מה נכך אם הם גלויין או לאו
 והלא אין שם שום חלב' וכ"ל שהם עיירו לפי
 מאוהרים שאיכו השוב היפיו כשר ולכן נריכין
 לחטט אחריהם אף מה שבגלוי אבל לפי מנהג
 האשכנזים ולפי מנהג ק"ק קראקא אין נריכין
 לחטט אחריהם מפני שניקר האיבור מן ה' חוטין
 אלו בא מן חלב שתחת הכבלים וזה כחלב
 שתחת הכבלים עצמו הם מכסרין כ"ש בחוטין
 היונקין מהם כי אין שום איסור סלב' יש בחצו
 שלפנים כמו שבארתי למעלה ומאחר שכל אלו
 הג' אונים כמקו שנריכין לחטט אחריהם ככון
 להמיר בהם:

כתב בית יוסף בשם הרמב"ם וזה לשונו
 כתב הרמב"ם בפרק א' מהלכו' מאכלות
 אהורות שחופין וקרויים האחרים משום חלב
 ודם אשורים מדבריו נוספים ואל' שהם
 אשורים מן התורה בכלל כל חלב וכל דם לא
 תאכלו אין לוקים עליהם אלא מכות מרדות
 ויהיו כחצו שיצור שהוא אבור עין התורה ואין
 לוקין עליו ע"כ: וכתב בית יוסף כתב
 ה"ד וזה לשונו כתוב בחידושי הרשב"א דא"ל
 דקיימא לן חלב שהכשר חופהו אותו מותר
 הכי חוטין א"ל דמילצי ככפלי היינו שצמא
 דאבורי משום דאיכא למימר בהו כדאמרינן
 בתריב דתותי מתני בה' בחייה פרוקי מפרקי
 ואהריס כתבו דלאו למימרא דאוי' ומחטט להו
 עד מקום שהם כלין דהא גלויי ככשר ומותרין
 אלא לפי שהן חוטין דקין הרכה ק' אמר דבעי
 לשטופי בתוהו עד שימא מכוי' סלם עב"ל:
 וכתב

בזליא אבור ואין חייבין עליהן ולזון כוליא
 מותר: והמיימוני כתב כראיה לז' מכל אילני
 החוטין ובקרומים אבורים מדבריו שפירש עב
 כאין לשונו' אם כן משמע מתוך פירושו שחוטין
 שנצוקין אינן חוטין שבכפלי' דהא מפרש אותן
 כל הדא באכפו בפשה ולא מפרש אוחם ביחד
 כמו שהם כנמרא' וכמו שפירש רש"י חוטין
 שנצוקין היינו ה' חוטין דכפלי' ועוד מה שבי
 הערה דבי' לא ידעתי הוה הלכ' בלכותו מקום
 לנד הוסי' בפני הכתובים עד המזה' וכא
 תריב דתותי מתני שאמר שמו' ושם יש חוטין
 כמו שפירשתי לעיל: ועוד דנהדו' שפירש
 עוקץ הוא הוכב ולא כירש עוקץ הוא והכ"א:
 ומה שבי' משום הכתובים בחייה ומגדרין
 בתרבי דתותי דההוא בחייה כרוקי מופרקי'
 ולכך נזר' רצון לחטט אחריהם וכונ' ומה אבו
 כהוציא להבור הוה השדר' כעב' שיש בקוסל'ין
 ולגדר הכלב יפה ונקי' מה' איתו עב' וחוליא:
 וכן ה' אליה וכש' גי' שם אפרש כל הדא וחדא
 במקומו:

כתבו התובבות המטה חוטין איכא ככפלי
 פירש בקוטרום שחוטרים כראשי
 ככלט' ושתחת ההוה וכדוך להכר אותן שקונים
 הלך של כמים לחטט אחריהם עד המזה' וכך
 כמקו התובבות כפרק ג' דהש' דמגיטה לא
 הוי אלא מדרכן וזה לשונם חדא דהא חלב
 אפר דחינא ולא חוטין ועוד שעל הכבלים ולא
 בתוך הכבלים וע"ע נריך לחטט אחריהם
 מדרכן ולא דעו לכשר החובה את החלב דשר
 דהכא כהמה בחייה פרוקי מפרקא וכמשנין
 החוטין כהלכותה ומתגל'ין: א"ל כיון דכלאו
 ה' חוטין גלויין אף שבתוך הכשר אבור מדרכן
 עב"ל: ולשון האשיר' כתב כריס פ' ג' דהש' וזה
 וזה לשונו ונריך לבור' לחטט אחריהם וכראיה
 דעב' אורייתא מברא שרי מתי' טעימי חדא דחלב
 אימר דממא' ולא חוטין' ועוד דחלב שהכשר
 חופה אותו מותר: וככא איכא למימ' דשח
 כהמה בחייה פרוקי מפרקא או שח' מוגל'ין

עשום תרכא י דידא ידלוצי עשום דמא יזפירא
 רש"י שם דידא חוטין כניד ודלוצי שכלמי לכן
 צרכין לחטט אהר אילוי בנידין מאחר שהם
 אסורים עשום חלב : כתב בית יוסף שאינו
 היה כוהר שלא היה כפסא שום חוט מהם וצריך
 לחטט אחרים כמו שלחוטין שנכסלו וכן כתב
 הרשב"א בתור הכית חוטין שנכסלו ושנשמרו
 אשורין משו חלב וצריך לשרש אחריה בית יוסף

ונוטל ככוליא ויש עליה שכי קרומי הקרום
 העליון חייבים עליו ובקרום התחתון
 אסור ואין חייבים עליו כדגרסי' בפ"ג הכהן
 אחר רב העכוכא קרום שעל גבי כוליא אסור
 ואין חייבין עליו והתנאי חייבים עליו ונתרץ
 לא קשיא הא בעילאי הא בתתאי : ופירש
 רש"י שם עילאי חלב מעט שעל הכליות יש עליו
 קרום דק והוא חלב גמור : תתאי קרום ואין
 חייבים עליו ויסוד השכי קרומים :

כתב בעל הציטור ונוטל הסכין וחותר
 בתוך הכוליא ונוטל שורש של גיד
 עתוך הכוליא עד קנותיו וכן יעשה לכוליא
 זכית : וכלונן כוליא יש אחריו ויש מתרין
 ורש"י פירש העמור וחסור והעוכב לא הפסיד
 כדגרסינן פ"ג הכהן לזון שנכוליא רב ורבי
 מייא מד אחר וחד שרי רבה וזחטט ליה רבי
 יוחנן מפרט ליה ופירש רש"י שם מפרט ליה
 משרש אחריו רבי אבי גאים ליה ופירש רש"י אצל
 החיפוי ככוליא אצל ואמר אביו כוותיה דרבי
 אבי אסתברא דאמר רבי אבא אחר רב יודא
 אחר שמואל חלב שהכשר חופה אותי מותר אלמא
 שעל הפסלים אחר רחמכא ולא בתוך הפסלים
 הכי כמו שעל הכליות אחר רחמכא ולא שבתוך
 הכליות : והתוספות במקום לאבור וזה לשונם
 אחר אביו כוותיה דרבי אבי אסתברא משמע
 דהא הלכתא דלזון כוליא שרי ואין צריך
 לזנום אלא עה שמין לכוליא : ובקונטרס
 כמו כתב דהמיקל לא הפסיד ונשאלתו כע
 בפרשת וישלח הביא דברי המתירין ולא דבר
 האוסרין

זכתה בית יוסף דף כ"ב ואכו כוהנין לחטט
 אחרים וכן כתב רובנו ורוסם עכ"ל וממ
 החוטין האלו אסורין ואין חייבין עליהם כדגרסינן
 בפרק גיד הכשה אע"כ שסת אע"כ רב חוני חוטין
 שנחלב אסורין ואין חייבין עליהן ופירש חוטין
 שנחלב כגון חוטין הכסלים וגם בחלב שעל
 הקרב יש חוטין דקין : אסורין מדרבין : ואין
 חייבין עליהם מלקות עכ"ל : כתב בית יוסף ר'
 ויחיל לא אכל מאותו חתיכה דהיינו הכסלים
 אך מה שכתבשל במים עמו היה אולי ולפי
 ענה אשכחוי ולפי מהב קראקא כ"ל המחמיר
 וחמיר והמוכע לא הפסיד מעט שפירשונו לצולי
 ואתו מקומות כגון כאן בק"ק קראקא :

בשמחלקין ההלק החניו הפכיון ההלק החניו
 האסור הם חותבין בשיפוע לעצלה עד
 שחותבין מן ההלק האסור דהיינו מן הקושליץ
למעלה מן הכלצות השלשה עשר אונגות מתבט
צריך לזכור כמו קושליץ עומה :

כתב בעל הציטור ונוטל הטחול ועקליץ
 מעליו קרום עם חלב שעליו פי' שעל הטחול
 משני גידו הטחול ואע"כ דאינו חייב לא על דד
 הטחול ופי' רש"י בפר גיד הכשה על הדד הטחול
 קרום שעל מקום עוכיו ע"כ : והטעם כתב
 בית יוסף שנקום עכו אסור וחייבין עליו
 חייבו מפני שה' מחובר עם לברם ולחלב יכתב
 במדרבי בפרק אילוי טריפות דאותו שלא כנגד
 הדד אסור עשום החמקה וכן כתב הכה"ג שאין
 אסורים אלא מדברי סופרים ע"כ וגרסי' בפרק
 גיד הכשה אחר רב העכוכא תכא קרום שעל
 הטחול אסור ואין חייבין עליו וכו' ומקשה שם
 והתביא חייבין עליו ונתרץ טחול על טחול לא
 קשיא הא כנגד הדד הא שלא כנגד הדד ואכו
 כוהנין להקליף משני גידו הטחול : ונוטל
 ראש הגיד שבתוך הטחול ומשך אותו וכתבין
 עמו שלשה גידין שבתוכה האסורין מזוים חלב
 כדגרסינן במסכ' חולין פ"ג הכהן אומר אביו
 ואתימא רב יודא המשע חוטיו הוו תליא עשום
 תרכא וכ' עשום דמא דמתליא ודכפלי ודכוליא

הלכות ניקור

מאוסין ונרמזין רבה וחסד ליה ולא גרמין
 רבא דלא כן הוה הלכה ברבא לגבי אבוי ועיסו
 כתב בקובצתם דבלונן כוליא הלך אח' המחזיר
 לשרש אחריו כיון דלא איתמר הילכתא כאבוי
 גבו' עינין סס בתוספות וכן פסק באשירי וזה
 לשונו ועיניו כהנו לשרש אחריו מאמר פרטי
 כבתשק דונס ר' יונהן עזרת ליה עיהו בחלב
 שהבשר חופה אותו עשעע אפידוס רש' זל
 שכאש לו שותת אשכיו שבלונן כוליא לא
 פתיק בהדיא דמותר ונריך טעה מאו שכל וס
 עוה דאי דרשין חלב שעל הכסלים אשר
 רחמאל ולא שנתוך הכסלים הכי כמי כדרוס
 הלב שעל הכליות ולא שנתוך הכליות וגם ר'
 יונהן אית ליה הלכ' שהבשר חופה אותו מותר
 מדקאמר בהמש' כחיים כרוקי מיפיקי ואפילו
 הכי עזרת ליה : ובידש ה' יונהן זל דההחמיר
 היה רבי יוחנן : ואבוי דוכס דאורייתא קאמר
 בילבך האו' להחזיר רבוי ויהאן לשיש אחרי
 בלונן שכוליא עכ"ל : כתב בית ווסף וזהו
 פתח רבינו יעקב ביד נסימן ס' ורש' כח
 להחזיר דמשמע דהכי כהלין : וגם המרדכי
 כתב ויחאה שרש' והי' יחיות ווסף לה' טוב
 להחזיר : וכתב בהמש' באשירי כשם אור ורוע
 עיהו אם אמא קנת שלא שרשו לחזק וכללה או
 כתבשלה עיניו לא אשירין ליה עכ"ל : ונתת הרן
 הכי זל על דכרי רבינו יעקב תדקדק שלא
 אמר ורש' פסק כדכרי האוברי : אלס פסק
 להחזיר כאומר המחזיר יכה עשה וכיון שאמר
 בבית הכריו והמוכש לא השמיד קדושים דכריו
 לתשוק עם היחל עכ"ל בית ווסף :
 חלב שעל הדקין אסור ודוקא באורך אמה
 עומתהלין לכאת מן הקיבה אבל
 עכאן נאליך שיין בעלמא הוא ומיתרי כדגרסי'
 עכ"ל מן הדפוס ריש מציא באמתא בני גרידה
 כירש רש' זהו חלב שעל הדקין כהחמישים
 מתחילין למצך הו' חלב שעל הדקין אסור עד
 אמה להכרי ר' יצחקאל מפני שחלב שעל קרוב
 שקודקין עולא וכלאין אשכחו קורין כע"ן מוכר

בו והכתוב מרכיבו מואת כל חלב וכו' עכ"ל
 אם כן לפי זה משמע דדוקא ריש מעיש בני
 גרידה לפי שהפדר דנוק כה הא שאר כלי מציס
 איכס גריכין גרידה : וכן משמע ביד כסי' ס'
 וזה לשונו וכוטל פדרה דכנתא ומקליף מעליה
 קרוס של חלב וכו' ואין הדרא הוא הדקין כי
 הדרא והדקין תרו מוכי הן כי הדרא מוכת
 באמצע הכנתא והדקין כרשאי הכנתא ווס
 יוכיט עליו כי לשון הדרא הוא לשון מוככ כי
 הדרא מוככ מסוככ באמצע הכנתא כמו פ'
 ככולה כוס וכן משמע עוד ביד
 בפיו מ' שדורה והדקין תרו מילי הן ווס
 לשונו כקני הדקין מריפה ואפילו לימה שכהן
 סותמתו איכה סתומה ואפילו היא דבוקה כהן
 הרבה וכו' ואם חלב טהור סותמתו כשירה שכל
 חלב טהור סותס וכו' והדר מפרש הדרא דכנתא
 באכטי כפשיס : וזה לשונו הדרא דכנתא שכיכ
 אחד לשניו כשירה שחירו ענין עליו ואין
 צריך לומר אם כיכב לכנתא שהכנתא חלב
 טהור הוא וסותס : אם כן משמע שאין דדרא
 הוא הדקין אם כן משמע שקולפיין הקרוס
 דוקא מן הדרא ולא מן הדקין כי דוקא ריש
 מציא באמתא בני גרידה ותו לא : ושאלתי את
 פי הנאלף מהר' משה איסרלס על מה שכתבין
 הכשים לקלוף גם הדקין בעגל : ואמר לי לפי
 שאין הכשים בקיטין אויהו ריש מציא לפי
 שהדקין דוקין בכנתא : אבל כגביה גסס
 שהטכחיס חותכין הדקין מן הכנתא וריש
 מציא הוא כשאר דנוקה כקינה וכשמכריין
 הקינה אוהס וורקין הריש מציא מן הקינה
 והשאר מן הריש מציא היא דנוקה בחלמולית
 שקורין טכאל : והסותס וריק אותה לכך
 כבהמס גסה אין צריכין לקלוף הדקין : ומס
 שכהננין להקליף בעגל הייכו משום פסק שאין
 בקיטין אויהו ריש מציא עכ"ל : וכתב המרדכי
 ריש מציא באמתא בני גרידה וזהו חלב של
 הדקין פירש רש' סינה אותו ר' עקיבא מכל
 שהלב והדקין דנוקין בקינה מדר אחד וחלב

הלכות ניקור

בכהא דקה דהיינו בכניסה ספספתא מוכא
 מכובל לכן כוהנין שלא לקלוקי כי אם נדר
 אסד ודוק אותו נד המינון שהכני מוכהין
 סס והיינו הדרא דככתא כמו שפירשתי לויצלס
 אוהו כקרא הדרא ' אבל מי שאינו יודע איהא
 מינון ואיוה פכיס מוטב שיסירם משכו צדו
 דלא ליתו למיטעי : אבל צדויה ומישיס
 כוהנין העס שמקלפס משכו צדדין ויטר כחן
 מפכיס סהן מרקדין ומישיסין שאל כחיה פרוקי
 מפריקי ונריך לחתוך הסוטין שכהן ' וכן כתב
 ביד נסס הרמב"ם חוטי הלכ ומוטי הוד ומוטי
 העוקן ומוטי לפי התחתין שכנד הלסן עכאן
 ומכאן ומוטי הדקין כמו בית עכניס מסוכניס
 זה עס זה וקרום שצל המוח וקרום שעל הכניס
 לאמר שלשים יום כולן אסורות משום דס ע"כ '
 ואותן מוטי דס מי שהוא בקי בהן מותרין
 וכפסלין היטב עד שלא ישאר אמת עהן עד
 כאן לשונן :

כתב בעל העיטור ויש עכנאוכיס שאמר
 ריש המעייס שצריך לנדרו הוא המעייס שינא
 בו המצי שהוא סוף המעיי וסוא שקורין טכאל
 והוא החלמולית ' ביד כמיסין ס"ה וזה לשונן '
 ומאריך החלמולית וקולף קרום של חלב שצליה
 עס אותו חוט של דס מקצה אל קצה וכוטל
 הסכין ועוקר כל אותו חלב הסעוק לחלמולית
 מכל צדדין מציקור כאליה עד מקום שצקר
 נאכו כשר הממני שקורין לונכיל וסוא לעדוויץ
 עד כאן :

פירוש כי עס דבוק החלמולית כחלב המתכיס
 דהיינו כין הכליות : וכתוב עוד עס כל אותן
 חוט המעורב עס אותו חלב שמקקר יפה מקום
 שחלמולית קבוצה בו מחלב חוטין וכל דבר עד
 כאן לשונן : פי' עס אותן חלב והעצ' לפי שרשי
 חלב שצל הכסלים כקשרי עס וגס ממש תרבא
 דקליבוסתא שהוא דבוק עס : וזה שאומר
 מקום שחלמולית קבוצ' בו כ' שהוא החלמולית
 המטוכפת שקורין אות' מוכע' אלמור' ' ומס
 שאמר מחלב ומוטין וכל דבר כ' שוה כשר

שמכסה את הקרב הוא מתפשט על הרקין
 ומקום פוטוטו כשי הדקין גרידה הילכך צריך
 לתת לב על מקום פוטוטו וכשהטבח נוטך
 סדקין כשעודן חמין אינו נדבק חלב בהן
 ונשאר אותו חלב הטעון גריד כדורא דככתא
 שילכך החל לאכול מן הדורא דככת' גרוד אעס
 מן החלב לנד הקיבה ואס משך הטבח כדקין
 זלא כודע מקום נד הקיבה צריך לנח וליתוך
 עדורא דככתא סוכו עביו כדיוור וכן כמקום
 שכתפתס כס עכ' : אס כן לפי פירוש ממש
 דקסא ריש מציא כעי גרידה ותו לאי ומה וסאמ'
 ומתפשט על הרקין ומקום פוטוטו כצי גרידה
 הו שאר הדקין אינו צריך לנדרו ' וקסה לי מס
 שאמר הדרא דככתא דכריכין לקלוקי משום
 אמונה כחלב העכסה את הקרב ולכן הקרום
 אסור משום שנוגעת כחלב ' אס כן לינרכיכהו
 צ"ס לדקין לכקר שהרי גס סס מוכחין נחלב
 שמכסה הקרב שהרי סס דכוקיס כככתא "

ושאלתי כמה נשים וקנות המקדשים כככתא
 ואמרו שכך הוא האכנה ' ואמר לי שנס ואלו
 כעס גדולים ואמר להם שכך הוא המכה אבל
 אינו יודע מאיזה טעם כהנו בו היתר ' ומס
 שפירשתי כי דוק' ריש מציא כעי גרידה ומן לא
 כמו שכתבו הגאונים כמו שפירשתי כל' שלכך
 יס אומרים ריש מציא משום שחייבים ככרת
 כי חלב המכסה הקרב דבוק כה ולכך אוויריס
 ריש מציא משום שנוכשו ארוכה הו שאר הדקין
 כחי דלא מחייבין עליה ככרת מכל מקו' לאסור
 אותו ואין חייבין עליו כמו שמצינו נבי שכי
 קרומים של כליות דאעילוי חייבים עליהס
 אפתתא אין חייבין עליו ודילמא אילו הגאונים
 מודים כזה סיהא לכל הפחות אסור ואין חייבין
 עליה ' ואין תירוץ : ומאמר שרנ סינולס
 כוהנין בו היתר והס כומכין על המכה "

ומהכה עוקר הלכה ' אבל הממיר תבא עליו
 כרכה : וצריך להסיר בין כהמס גסה וכן
 בעגל הקרומים משכו צדו כככתא לפי שאיכה
 מוכה מכופל כל כך כמו כהמס דקה ' אבל

חלכות ניקור

סקורין בלשון אשכנזי לומר יום או קראש'נא
 הדקין שם בטכחא ונריך אותו כשה לקלוק
 הקרום מעליו בתינוק כתב כשם הכלבו
 המכה לנרוד שניסם בין ריש מציא בקיבה ובין
 ריש מציא שונא בו רשי ומיכה כל הקיבה וכל
 כד הכרכשא אין גוררין אותו לגמרי לפי שיש
 שם חלב טהור אבל מסיורין הקרום הארוך שם
 הלבו מצינו דבוק עמו כשזר שונן עכ"ל :
 נקשה לו מה שאמר של כד הקיבה אין גוררין
 לפי שיש שם חלב טהור וכו' מה חלב טהור יש
 בקיבה והלא אלו כוהנתן באשורו וברש' שאסרו
 חלב הקיבה בין ביתר ובין נקשתו אש כן מה
 חלב טהור יש בקיבה וכל כוונתו לנרוד ריש
 מציא של כד הקיבה וכו' ריש מציא שיש בקיבה
 נריך לנרוד החלב הדנוקה בו מוגד אחד דהיינו
 חלב המכסה הקרב הדנוקה בו אבל ענד כשני
 הדנוקה ככתא אותו חלב טהור הוא ואותו
 חלב אין גוררין :
בתשובת מהר"ל כתב מה שאמר רז"ל לנרד
ריש מציא באמתא כי' הטנחיס
 והנה שמעתי יש אומרים אמה ממש ויש אומרים
 רק אורך חני ורוב כל ארס ומורדין מן הקורא
 סקורין כלשון אשכנזי ויש המירוש הבי
 דעין דאמר חני ורוב א"כ כתב דכריך לשעורין
 שפירוש הורוב אריך לבעמים יקד ומפרש שם
 ריש מציא באמתא על הכתובת כי' רל' דלכני
 מציא קרי אמתא על שם אמת המים כך כירם
 האשורה על המימון כפרק גיד הכסה וכל ימי
 קמתה על כנס באיברים ואריך דמורדין
 ככה וישא קים לן דאין כונת בחלב הכליות
 אלא עד שיגור הקרב שניהם עכ"ל :
כתב ביד סי' כה' כשם בעל העיטור ומתקן
אותה החלולית המטוכס סקורין מכני
לשור עם אמה מכני מציא ומשליכו לפי שאינו
ראוי לאכילה אותו שהוא מקום קניב לכני
מציא וקורין אותו ככתא וכלשו' יכלין והוא
אסור להכל ומותר לגלי ע"ל :
 נקשה לי באיזה החלולית אמר אש בחלולית

סקורין טכחא שונא בו הרשי והלא לרוב
 הדיעות אין חיובין לכקר אותה ומתירין כלל
 ניקור מן מן הגלוקים שסוכרים שזרכים
 לכקר אותם ואם איתא שהם סוכרי' כמו שפי'
 בעל העיטור שמתכין אותו ומשליכו עם אשם
 מכני מציא אש כן למה מנדיכין לכקר והלא
 חותכין אותו ומשליכו י ועוד מה שאני ומתקן
 אותו החלולית וכו' עם אמה מכני ועיי' ומשליכו
 קשה מהו עם אמה מכני מציא והלא הוא עגנו
 נקרא בני מציא כמו שאמר הגלוקים שיש
 המציא הוא המציא שמוכיל בו הרשי ועוד
 והלא באותו ריש מציא שונא בו הרשי איכס
 דבוק בו הכני מציא שהיא הדקין כי אש כני
 מציא המוכחיס דהדרא כמו פ' כפולה י לא יכל
 כרחק איכס אלא אותו החלולית היינו החלולית
 הגדול שהוא סוף מן הדקין כי הדקין מתחילין
 מן הקיבה והול'ין בצינול הבנת' עד החלולית
 הגדול המטוכס ומתורדין באמנעית החלולית
 וקורין המטוכפות משום שכל הרשי שיש בדקין
 הולכין שם ושם מתקשה הרשי ועאותו
 החלולית דהיינו כד השני מתחילין בטכחא
 המוכחיס דהדרא באמצע כמו פ' כפולה י אבל
 מ"ה קשה למה משליכו עם אמה מכני מציא
 והלא אותן הכני מציא איכן אסורין כי אין שם
 שום חלב כי דיוקא ריש מציא באמתא אמרו
 חכמים שזרכים לכקר משום שחלב המכסה
 הקרב דבוק שם כמו שפירשתי אבל שאר הדקין
 איכס אסורי' א"כ למה משליכו אותו דמיואוס
 הוא שכל הרשי שיש בדקין הולכיס שם וכאספין
 ושם מתקשה הרשי לכן משליכו אותו :
 ומה שאמר ה"ד סי' כה' כשם בעל העיטור והוא
 אסור לכשל ומותר לגלי מפר' בית יוסף הטעם
 משום שכן מלאה מוטין דם ע"כ : וכמו שפרש
 ר' כשם רס"כ דכתא גופה יש בה דם י ביד
 כמ"ע מ"ה וזה לשונו כתב רשב"א יש גדולים
 שאסורה לקררה אעילו בחתיכה ומליקה לפי
 שמלאה מוטין קסחיס מלאי' דם ועבטין כוהנתן
 היתר י ואותן מוטין דם כשאדם בקי כהם

נוהגין בהן היתר וחותן חוטין כסאדם נקף
 בהם מותחן וכפסליו היטב עד שלא יסאר אסר
 פהם ע"כ וכן צויתו לכשים המכרין חככתא
 שנריכין למתבן ללותן הנידין איצפ שאי אפשר
 למתק כל אותן החוטין הקטנים על החוטין
 הגדולים שיש כאמצע הככתא מאותם החוטין
 הגדולים מתחלקין לחוטין הקטנים ואם כן
 כשחותקין החוטין הגדולים או הדם מן החוטין
 הקטנים יוציין דרך אותן חוטין: יש אומרים
 כיון שאין מחויקין דם בכני מעיים אין מולחין
 אותם עם שאר הכשר כיון דלא טרידי לפלוס
 בלעי ור"י התירו: וכתב הרשב"א כשזולחין
 החלחולית אין מולחין אותה בנדר פכמי מעכל
 המאכל אלא בנדר החיכוך ששם שומן דכונן
 שמחויקין שם דם:

ביצי זכר כל ומן שלא היה לו שלשים יום *
 מותרין במליחה בלא קליפה אפילו
 לקדירה אפילו אם יש בהן כמו חוטין אדומים *
 ואם היה לו שלשים יום רואין אם יש בהם כעני
 חוטין אדומים אסורים לקדירה בלא קליפה *
 אבל לכלי מותרין ונריך להסיר פני קליפות ואלו
 הקדומים אסורים משום דם *

הכחל קולף ממנה קרו' הלכן העב וקורעג
 שתי וערב וטחו בכותל ואם קרעג
 היסב אין נריך לטווח ככותל ומותר לכתמילא
 להתכו בכסין של כשר וליתנה בכלי של כשר
 אחר קריעה וטיחה * ואם בשלו בקדירה לנדנ
 מנריך קריעה וטיחה ושתהא הקדירה עיוחדת
 לו: כ"ז מה שכוהגין לקלוף ממנה קרום העב
 והלכן איכז אסור אותו קרום לא משום שנוגע *
 בכחלה והוא אסו' משום כשר בחלב ואין לאסור
 אותו קרום אלא כמו שייער החכל שאם לא
 תאמר כן הויאך אכז אובלין החוה והלא הקרום
 הוה קולף על כל פני הכסלים עד החוה ולפי
 זה היה הקרום חוה העב כשירה כשזר צהו"ך
 פיעלך לפי ששם אין שייך לומר כשר בחלב אבל
 אכז כוהגין צו איסור גזירה אטו של פרה:
 ואותה התיב כשר בעונב כשפלה וצ"הך פעלך

מחורין

מותחן וכפסליו היטב עד שלא יסאר אחת מהן
 ע"כ * וקשה לי מאיזה טעם הוא אסור לכשל
 ומותר לכלי אם כשכיל שהוא אסור משום דם
 כמו שמפרט הבית יוסף א"כ עאי שכתב מהותא
 גופה שהיא עלאה חוטין דם כמו שכתב הרשב"א
 אפי' הכי נוהגין בו היתר אך שנריכין להדיחם
 ולהמליחם היטב עד שלא יסאר אחת מדכו *
 ומותרין לקדירה * הכי כמו למתכו החוטין
 שיש בו ולהדיחן ולהמליחן * ומאי שכתב כמו

משאר כשר שהוא כולו דם אפי' הכי אם הודת
 וזמלח מותר הכי כמו: ועוד והלא אמרינן
 צ"ד כבימן ס"ה וכן כבימן ע"ה וזה לשוננו אין
 מחויקין דם בכני מעים כגון ככרם וכקיבה
 וכדקין המסוככים סביב הככתא וכחלחולית
 וכו' ואם הוא אסור כשכיל שהוא כונב בחלב
 אם כן מאי שכתב לכלי מותר להלא חלב מפניגפ
 כדאמרינן גבי נדי שגלאו בחלכו אפילו מריש
 אונו לא תוכל דחלב מפניגפ * ועוד
 קשה לי כאן פירוש בצל העיטור שחלחולית
 אסור לכשל ומותר לכלי ולקטן פירש כ"ד וזימן
 ע"ה שמתר לכשל וזה לשוננו אין מחויקין דם
 בכני מעי' כגון ככרם וכקיב וכדקין המסוככין
 סביב הככתא וכחלחולית לפיכך אם בשלם
 בקדירה בלא מליחה מותר * אבל כשומן של כני
 מעיים יש בו דם לפיכך נריך למלחם * וצ"פ
 שיש לתרן כאן מיירי בחלחולית הגדול המסוככ'
 שקורין מנע' אלסור שהוא אסור לכשל והתם
 מיירי בחלחולת שקורין טכח"א היונא צו הרעי
 והוא מותר לכשל * וכן אכז כוהגין * אבל מע'
 בחלחולית המסוככת מאי טעם שהוא אסור
 לכשל ומותר לכלי:

הא לך דיכוי הניקור של כל אכר ואכר כמדר זה
 אחר זס:

ובכנתא גופה יש כח דם * וכתב הרשב"א
 יש גדולים שאסרוה לקדירה אפי'
 בחתיכה ומליחה לפי שמלאי' חוטין דם ועכשיו

הליכות ניקור

שקורין בלשון אשכנז דהו' אהרן מרים עי' ארם
לבן נריך להסיר אותו בין כהל וכו' כהר
פעל'ק :

ותחת הכחל או תחת ההר פעל'ק יש שם
מתכות כשר אדום וזכרו ורחבו כמו
כהל או ההר פעל'ק נקורין אותו בלשון אשכנז
ברע'ל ונריך לקלף לניעלה כראשו כמו שני
אשכנזות וזהו במקום שמראהו לבן שם כוננו
החלובין כהדרים ישום שם כוננת כהל'י
ובאותה המידה האדום שקורין ברע'ל יש שם
גידין כל שם אפורים משום הל' כי הגידין
האילוני הם באים מחלב הכליות והם שלשה
גידין ונחשבין כאהד מפני שבאין מגיד אחד
ומתקלקלן לבלש' והם כראים ואינם שלל ראיתי
משום כעלוי המכפרים שיהפס' אהר' לו הגידין
ככל אפי' כהנתי להביד אותם וכל' שיש לאמות
כהן :

והדיבור את הכסלים יסיר הקרום הפב
הלכן וגם הקרו' הדק שתח' הקרום
כיב' כמו שפירשתי למעלה אלא שלמעלה דיבר
במנין של פנים וכאן מיידי במנין של אחרות
ואתן המדות כשר האדום שאילו הקרומים
דבוקים בה יסיר ג' כן שהוא אסור משום חלב
מתנים שהחלב מתנים בתוכו בו וזהו חלב
ש'אחר שמואל' האי תרבא דתותי מתני כמו
שפירשתי וזה המיתב כשר שאימתי הוא העליון
חב' המיתבות כשר המוכחין זה על גב זה' אלא
מה העליון אסור והשנים מותרין וזה העליון
הוא היוצא לבד פניו דהיינו לבד הלל הגוף ;
והגביה המיתבית כשר הדק והעליון האסור
משום חלב ותחתיו מוכח עוד שני המיתבות כשר
זה על גב זה ואותו המיתב כעשה המוכח באמצע
מראהו אדום' ושמיני שיש עקומות שנוהגין
אלא להקלף בין אלו השני המיתבות' כל מפני
הסוכרים משום שהכשר מוכהו' וכאן בקל'
קראקא כוהגין להקלף הכשר השני היוצא
באמצע משום שהם דבוקים בחלב המתנים'
כבבטת כחיה פרוקי מוכהו' ונריך להקלף

הכשר האומצו בשני דדין בין מלמעלה וכו'
מלמעלה: אבל מתכות כשר השלשי התחתון
שקורין טעבאר או בלשון אשכנז ד' דעק אינו
נריך לקלף אלא כנר אחת' ולמעלה כדעק'
כנר הקל'ן יש שם עוד לבן נקורין אותו טריפה
לזילך ודכונן כמתכות התחתון שקורין דעק'
כנר אחד וכנר השני דהיינו הקרום הלכן
דכונה בקל'ן ונריך להסיר אותו הקרום אף
על פי שמראהו מראה כסף אפילו הכי טריפה
לפי שהיא עיוורת בין הידכים והקרומי' מושכים
לכאן ולכאן לבן כוהגין להסיר אותו וכשכלים
השלשה המיתבות דהיינו כלפי מוט השדרה יש
שם חלב המיתבים שאמר שמואל האי תרבא
דתותי מתני אסור' ושעור רחב של זה החלב
כשור הגדול כמו טפח ומוכח באמצע בין אלו
הנ' מתכות וכו' כשר שקורין קושל'ן' או מוט
השדרה' וכאן בקל' קראקא קורין דעק' גראט
וזה החלב מתפשט בין אלו הנ' מתכות' וכמתכו'
שקורין דעק' גראט או קושל'ן' וזהו פרוקי
מיפרקי כמו שפירשתי למעלה: ורכ אלפס
זל כתב חלב שתחת הכשר' (וכנ' יוסף גורם
חלב שתחת השומן) כראש הכסלים הוא חוורא
דתותי מתני וקרום מפרוד בין זה החוורא ובין
השומן שתחת זה החוורא' ועליון אסור ותחתון
מותר: וכתב בית יוסף מה שכתב הר"ף
בחיוורא דתותי מתני כראש דהיינו חלב למטס
אחר צמר הכלעות אבל החוט השדרה בין אותו
כשר וכו' פני הכשר הממוכים לעור יש כאן
שומן והוא בקלף בכסין כמו שהחלב בקלף וזהו
שכתב שהחלב שתחת הכשר שראש הכסלים
שהיו זה כראש הכסלים הוא' ומה שכתב שתחת
זה החוורא יש שומן היינו פני הכשר שהם כמין
שומן ויש כני אדם שאינם כוהרים בו' ואחרים
מקפדים אותו ככבש ולא מהשור ואין טעם
בדבריהם ולא רוח נמעשהם שאין לחלק בין
כבש לשור: ושמיני נשם הרב מהר"ר יוסף
טאטנטק"ו שזה החלב שהיו כוהגין בו היתר
כני לר' עז' שכל הרב הגדול מהר"ר ינחק

המוטין הם דוקין בקושלץ ומשכין פה
הכבלים כנשר שקורין טעבר או דעף וזו הם
המוטין שהוכרתי למעלה בהלכות הכבלים :
חום השדרה שקורין בלא קושלץ או גראט
וכל אשר בו ממעל עד האליה הכל
קרא קושלץ ותקלוף אותה חתיכה למעלה
מתחילה ועד סוף ומנכה הקושלץ כנגד הכבלים
כשור ובעגל עד החציו ותחתיתו יש חלב וזו
חלב המתכים כי הם פרוקי מפרקי וכושיפתח
אותו ויהר שלא יפתח בכוין מפני ששם יש
גידין שהוכרתי למעלה האסורים משום חלב
מפני שיוקין מכלב המתכים לא נריך לפתוח
באנב ולהפירו בנחת שלא יכרס המוטין ונריך
לחטט אחר אילו המוטין עד קנייהן : אבל
בכבשים ובעזי נריך לפתוח עד החוט השדרה
מפני שהם מרקדים והם פרוקי מפרקי ויתר
מן הבהמות שנסות ותקלוף קושלץ ומתחתיו
צרוחב כל הכשר עד הלונן כסף ותגרוו הלנן
כסף היטב יפה ונקי ועל חלב ולמעלה במקום
סכלה הקושלץ הוא העצם שקורין בכקא ואכל
ההכקא כמא חתיכת בשר אחרת קטנה על
הלנן כסף שיש בקושלץ ותחתוך אותו חתיכת
בשר והלונן כסף קצת עמו כנוגע בו ממעל
וזה חתיכות בשר שאנו כוכנין לחתוך היינו
בבהמות דקות מפני שנריכין לחתוך הכל אבל
בבהמות גסות אינו נריך לחתוך אותן חתיכת
בשר ואחר כך תגרוו החלב שתחת הקושלץ
וכה ונקי עד שתגיע לשומן שקורין צעך .
ונריך להסיר המוט השדרה כי הוא אסור משום
שווכן מן חלב הכליות ומן גיד הכשה לפי שזן
החוט השדרה מתחיל הניד הכשה כאשר אבאר
כפאה ונס העצם שחוט השדרה עומק צם
נריך לכקר יפה ונקי ונתוך הקושלץ כמאין
הגידין גידין העליונים אסורים משום חלב .
ושכים התחתונים אסורים משום דם והסימן
מן הגידין הממשה שהם מוכחין כל אהת ואהת
כנגד המוליות אשר בחוט השדרה :
לונולל שקורין בלשון אשכנז לעדוץ
תקלוף

לראון זל וחלק עליהם ואסרו להם : וראיתי
כמי כודין שמקריין חלב זה אך אינם מקריין
לא עד חצי רחבו ואפשר שטעמו משום דליכא
לעיער בים דכמה בחייה פרוקי מפרקי אלא
עד חציו ואכי כוהג לכקרו כולו וכן ככון לעשות
מאחר שאין אנו יודעין כירור הדבר מאן פלב
לן לאסור ולהתיר חציו עכ"ל : ושאלתי את
שי הגאון מהר"ר משה אימברלם היאך אנו נריכין
לכהוג ואמר לי מאחר שהמכה היא ככר
מקדמונים כאן בקף קראקא שאין מקריין
אלא עד חציו כמו כמי כודין לכך אל יסכה
את המכה ע"כ . ושמצתי הטעם מן אש יבחק
יעקב זל שלמד ההילכות ניקור מן הגאון מהר"ר
אליעזר מורקספורט זל כשהיה דירתו בבאן
קף קראקא ואמר לי עשמו הטעם . מפני
שהבהמות הדקין מרקדין יותר מן הבהמות
בבהמה דקה נריכין לפתוח עד החוט השדרה
אבל בהמות גסות שאינן מרקדים כל יך לכך
אינן נריכין לפתוח אלא עד חציו ולקמן אבאר
בפאה : כתב הראש לפי שאין הכל בקיאיין
באווה מקו הבהמה מתפיקת בחייה נתן הרמבם
זל סימן לדבר וכתב כל מקום שתמנא בו חלב
תחת הכשר והכשר מקיפו מכל סביביו ולא
יראה עד שיקרע הכשר הרי זה מותר : וכתב
דכינן ועקב כיד כסימן סל אויה חלב : שהוא
תותב קרו וכלקף פירוש שהוא פרוש על הקרום
בעניין ששככלקף הקרום כקלף עמו וכו' וכבר
פירשתי לעיל בהלכות קיבה : ועוד סימן אשר
בין שומן לחלב השומן הוא שקורין בלשון אשכנז
צע"ך . והחלב הוא שקורין בלשון אשכנז מירב
ו זה כשמתמשש בין האכזרבות הוא כיוצא וזה
חלב ועוד כל מה שתגרוו עם הככין וכו' חלב .
אבל השומן איכה גוררת כי השומן הוא צע"ך .
וכן תעשה קח סכין ונדרור יפה יפה עד שתגיע
לשומן . ונגור עד שתראה מראה כסף . וכאזנתו
מקום יש שם חוטין האסורים משום חלב .
וכשהכשר חס תוכל למסוך את כל המוטין עד
קנתם אבל כנוכן נריך לפשט אמהים ואתן

הלכות ניקור

הלך ומראהו כעראה כסף שקורין וילכד ווייט
 כמו שפירשתי דהא מראה הכסף אינו לא בנד
 אחד ואפילו באותו נד אינו חלק אלא עד חנו
 וננד השני אין שום מראה הכסף לכן כל כמו
 שפירשתי שהוא כתן סימן אינה חתיכת לכוויל
 ואחר שכתבתי זה מתבאר בבית יוסף וזה לשונו
 ומה שאמר אינו ראוי כי אם לנלי כת' ר' יוחס
 שפירשתי מפני שפניו חלקים ואין המלך ככסף
 בתוכו כל כך ולפועך לא כהנו לכלל בקדרה
 ולא דיוק ל' שהיה כמה חתיכות חלקים ממס
 וכדברי רז"ל לא מניחו סמך לאשרו וכו' ומה
 שאמר שאינו ראוי אלא לנלי לא משום איסורא
 קאמר' דאם כן הוה ליה למומר שאסור
 לכלל אלא שכשר זה אין בו טעם כשהוא מנוסל
 וכל עיקר טעמו אינו אלא בכלי יתדע שהרי
 הוא בא ליתן סימן על איזה כשר הוא אומר
 ומאחר שלא טעמו כשם מקום שכשר זה אסור
 לכללו היחך היה נותן בו סימן שהוא בעלם
 הילכך ודאי אין לך מכהג בטעמת ויתר מאותו
 מכהג שכתב ר' יוחס' וכן כתב בשבילי הלכות
 שמתר לכללו בקדר' לכתחילה וכן אכן כוהנין
 וכך אכן מקובלין מאבותינו ורבותינו הראשונים
 שכבר עבד' בית יוסף' פסקו התוספות
 וכך האשירו לא לסמוך איכוש כפלי עליו כשרא
 היינו לאחר כיתום עיר קודם שכנטכן הכשר
 אכל לאחר שכנטכן אין לחוש דכתוב וישימו
 החלבים על החוות' וכתב בית יוסף כשם
 הרן דכראה מפרוש רש"י דאפילו דיעבד כאשר
 הכשר בשבועה כחלב חס' ומיהו אמר דבקיפס
 סני' והרמב"ם כת' שכל לו איכוש לא לכתחילה'
 כראה שהוא מפרש הטעם שח' ישבח מלשפת
 היטב אכל דיעבד כשיטתן סני' ליה עבד':
 והשילט לין' הוא חתיכת כשר הדומה
 לניכה שקורין כלסון אשכנו
 שילט או טרשט וזה הנס' דנוק למעלה כקופלין
 אלא שהעבס שקורין הכפא מוכח בין זה הכשר
 שילטלין וכן הקופלין ותקלף השילטלין
 למע' ולמעלה והגיד אשר למעלה בתוך השילט
 הוא

יקלף על בני כולה עד הלובן כסף שקורין
 וילכד ווייט' ואלו מראה כסף נריך לנרוד
 יפה וכה וקני מכל חלב שיש עליו וכתוב
 מונחין ה' גידין ג' העלונים אסורים עמוס חלב
 ושנים התחתונים אסורים עמוס דם כי דין
 לכוויל כדון קופלין כי הנשין משניהם דנוקין
 יחד בעוד החתיכות שלימות' והחתיכות כשר
 אשר נרשס לכוויל יקלף נה כן כל בני כולה
 והנה אחר בתוכו אסור עמוס חלב' ומה
 שכתב רבינו יעקב ביד בסימן ס"ה ואחר כך
 עשירי כשר החתיכות שקורין לכוויל ואינו
 ראוי אלא לנלי כל שהוא כתן סימן איזה כשר
 שקורין לכוויל וכו' אינו טובה אלא בכלי אכל
 לכלל אינו טוב טעם כמו בכלי' אבל אין
 לפרש שדוקא מותר לנלי ואסור לכלל כן
 כזה קשה כמו שהקשתי לעיל גבי חלמולית
 היימוכפת' ענה כפסך אם הוא אסור עמוס
 דם' מ'י שח' משאר כשר שנס כולה דם ואפי'
 הכי אם הודם ונמלח מותר לכלל' ומה בשביל
 שהוא אסור עמוס חלב שהוא מוכח בעוד חלב
 הכללות אם כן הוה קשה והלא חלב מפעפע
 ואפ' מותר לנלי' ועוד מ'י בכך אם הוא
 מוכתה כחלב והלא אין מוגעת כחלב כי הקרום
 מביטק בין חלב לשרא כדגדרי' במכתת חולין
 צפיק הכל שחטין אחר אמיר עמיה דרב
 כפא לא ליבחק איכוש ככלי עליו כשרא דדאיכ
 תראא וכלי כשרא ומקשה אם אי הכי כו' תרנו
 כתי דאיכא תראא וכלי כשרא ומתין קראא
 מביטק מתתאיו וכו' ופירש רש"י לא ליבחק
 איכוש ככלי כל הכסלוב שחלב הכליות דנוק
 סה לא יחא כופה אותה על בני כזה אחד
 שהחלב על הכשר עתהאם וזכ על הכשר'
 כי תרשס כמי פירש רש"י כמו שכן מוכחין על
 הרן יפיר' כשר הליכוויל ללצה והחלב למעלה
 כא כללי כפלי גובה מחלב הדנוק בהן עבד'
 רש"י' אם כן השוגע אף על פי שהוא מוכתה
 בתוך חלב אינו אסור משום חלב כי הקרום
 מביטק כו' ומה אין לפרש עמוס שהוא

הוא אסור משום דם ; ועל השלטלין מוכח
 בשר קטן שקורין אותו חתיבת נביכה וכלשון
 אשכנז קורין אותו פצלמטריל וזריך אותו
 חתיבת בשר קטן לקלוף כגד העליון משום
 שעליו הולך גיד הגשה עד חתיבת בשר שקורין
 קלין לכן זריך לקלוף כגד העליון וכנ' התמטין
 הוא ערסא כסף וזריך לנרוד אותו יפס וכקי'
 ואצל השילטלין מוכח בשר שקורין כאן בקף
 קראקא קלין וכלשון אשכנז קורין אותו מלאקין
 לפי שכנד אחד הוא רחב וכגד השני הוא חד
 כזה ובאמצעי זה ה' הכשר יש גם גיד
 והנך עב פני כולה והוא אסור משום גיד הגשה
 כמו שפירשתי למעלה שגיד הגשה הולך על
 השלט והולך לקלין וכשהחתיבות מהוברים
 דהיינו השלט והקלין ; וחתיבת האליה יש
 שם הלב כיחיה ; וזריך לנרוד אותו יפס וכקי'
 וכן ככל עקום שיש ריוח בין הדביקי' זריך לכקר
 אותו חלב :

חתיבת האליה תקלף על פני כולה ובאותו
 חתיב יש שם ה' גידין ג' העליונות
 אסורים משום חלב דהיינו משום גיד הגשה וכ'
 של מטה כגד השלט אסורים משום דם ואינו
 כוהנין להתוך כל הגידין הכראים בלאותו מקום
 משום הדואה והן האליה עד העצב שקורין
 הכקא שם מוכח הלכוז'ל הטריף ומתחיל תחת
 העצב סוף חוט השדר' וככסם עד תוך האליה
 והלכוז'ל אסור משום שמוכה בתוך תרבא
 דקליבותא כי שם תרבא דקליבותא כדגרוס'
 במסכת הולין כפי' גיד הכסם אשר רב יודא
 אחר שמואל הוא תרבא דקליבותא אסור ועכש
 ברת וזה חלב שיעל הכסלים : ופי' רש' תרבא
 דקליבותא עגס קטן הוא ומוכח על עגס
 שקורין הכקא ומהובר לחוליות האלי' מלמעלה
 ועליו יש חלב תחת ראש האותן שקורין לכוז'ל :
 קשה לי על רש' ש' ירש ומהובר לחוליות האליה
 משמע דהאי תרבא דקליבותא הוא חלב
 האליה ומתוך הנמרא משמע שהוא חלב שיעל
 הכסלים כמו שאמר שמואל וזה חלב שיעל הכסלי'

וכל לפי שחלב הכליות וחלב האליה דניקוס
 זה בזה ועל שם שיוקוס זה מזה קרו ליה חלב
 שיעל הכסלים ולעולם האי תרבא דקליבותא
 היא חלב האליה וכן כתב בית יוסף בשם הר"ן
 שמה שאמרו וזהו חלב שיעל הכסלי' לחו' לעימרא
 שיהיה זה עיקר חלב שיעל הכסלים אלא לומר
 שאף זה מהחלב הכסלים ע"כ' ומה שפירש רש'
 עגס קטן ומוכח על עגס שקורין הכקא כראש
 לי שהוא אותו עגס כשעמדיון הקוסלין עץ
 הנלעות קטנות וכותבין אותו עגס לכסלים
 המהבר הירכים ; וכאשר הכקא דנוקה
 נקושלין ; והמני השני עץ העגס כאשר רנוקס
 נלעות קטנות אותו עגס הכאשר נלעות
 הקטנות הוא עגס קליבותא ועליו יש חלב
 והוא מוכח באמצע דהיינו בין חלב הכסלים
 ובין חלב האליה ולפי שיוכח משמים אותו חלב
 שעליו לכך כקרא חלב האליה או חלב הכסלי' ;
 והרמב"ם כתב חלב שבעיקרי הירכות מדפניו
 מייכים עליו ברת והוא חלב שיעל הכסלים .

ורב אלעם פירש תרבא דקליבותא היכא
 דליומטיין אטמהתא (ופי' בית יוסף אותו עגס
 העמך האטמות ע"כ' ופי' שהוא אותו עגס
 ששפירדים עץ העגס הכקא כמו שפירשתי) והו'
 חלב שיעל הכסלים ולתוכך כקרא מי שגלגלי'
 אחת נכז' עץ חנירתה כסול דתנן הכסול
 והשהול ; כתב המרדכי וזה לשונו כתב בפפר
 וראים המוך לוכז יש שומן הגליה ועליה יש חלב
 דקליבותא שפירשתי למעלה שהייב ברת ואותו
 חלב ושומן האליה דקוקים זה בזה ואין כיחיה
 אלא גיד אחד ולכן כפי'ן קרום ומראהו כמראס
 שומן ומה שיעל אותו הגיד שהוא כפי'ן קרום
 לכן אסור כבתי' ומה שתהתי' מותר מטעם
 חלב שהכשר חופהו וזריך לנרוד אותו גיד יפס
 וכשכיל שהוא לכן מועין בו כפי' אדם ואיכז'
 יורעין להפריש בין חלב לשומן ; וראיתי כמה
 כפי' אדם עסקרי הכשר כשליון בו לכן כתתי' לכ
 להזהר ולהכדיל כק טמא לטהור ע"כ' .

כתב דניכו נמיו כפרשת ויקרא חלבו האליה
 תמימה

הלכות ניקור

תמימה י חלב בלשון הקוד' הוא השומן הכפיר
מן הכשר הוא כקלף ממנו כי השומן המתערב
עם הכשר ואינו כפיר מעכו והוא יקרא שומן
כצמון שבתוב וישמן וסורן שמנת עביתי וכמו
חלב ודשן שנתב כפשי וכן אמרו רז"ל על
השומן הזה שהוא כפיר וכן הכשר כפיר אלו
טריפות תיתב קרום וקלף וקראו צהם זה על
שם שהוא לשים שכתב על לבם בו כשילה והוא
קרום והוא כוח להקלף י הא למדת שאין סכיה'
שום לא כצמון ולא כטב"ב לא כצמון שהשומן
הכפיר והקלף מן הכשר כקרא חלב י ושאינו
כפיר ומתערב עם הכשר כקרא שומן י

ולא כטב"ב כי השומן הכפיר קר ולא ויש לו
גביות ויעיני קשה להתבטל באיכותו וצ"ל
וכשומן המזכיר בכשר הוא חס ולא י ומצתה
יש לשאל כינן שהשומן הכפיר כקרא חלב
בלשון הקודש איך יאמר הכתיב חלבו האלים
תמימה כי בודאי אין באלים כלל חלב כי כלה
שימן מחובר שם ואינו כפיר מצתה ואם כאמר
כי בירובו חלבו הלוה שזעבו מה כאמר כל חלב
הכל הם לא תאכלו כי בודאי אם השומן כקרא
חלב יש לנו לחבור כל השומן שבתמות ואין
לשאל כי אם הכשר האדום לכדו י ולפיכך יש
לברש חלבו האלים תמימה שאין הכוונה בו על
השומן אלא על החלב י ואם תאמר מה חלב יש
באלים כך פירוש הכתיב חלבו האלים חלבו עם
האלים לומר שיקרוב מצבו חלבו באלים תמימה
והכוונה כי כאשר יסיר הלוה תמימה עם הענה
יובר בעה חלב רב שהוא מחוב' בה כדן הפנימי
וכן פירש הגאון רבינו יוסף עבדיה ז"ל כי פירו' חלבו
האלים באילו אמר חלבו והאלים כענין שבתוב
אדם שת' אבוב ששיעורו נסת' ואבוב י וכן לגולם
לעמקה שיצירו ולמחצה י כי אין העולה
מכחה י וכן אין לומר כי אדם הוא שת' הוא
אבוב וכן בבאן אין לומר כי האלים הוא החלב
עכ"ל י אם כן שזעבו שהשומן אינו כפיר אכל
החלב כפיר לכן כריך להבדיל החלב יתה ונקי
מן הגיד הלגן הדומה לשומן י שהוא הקרום

ועכש כרת וכאן אמר שהחלב האלים מותר י
ויל' לפי פירוש רבינו בחיי אתי שפיר שפירש
האלים הוא שומן האלים ופירושו חלבו האלים
כאלו אמר חלבו ואלים וכו' אבל מ"ע קשה מאי
שאמר רבי יעקב חלב האלים הוה ליה לומר
שומן האלים י לכן יש לפרש כמו שפירש הרמב"ם
וזה לשונו האלים מותרת באכילה לא כקראים
חלב לא לענין קרנן בלבד כמו שנקראו חלבים
כליות ויותרת הכד' לענין קרנן כמו שאתה
אומר חלב הארץ י וחלב כליות מיטה שהם
טובים ולכך כאמר בתרומת מעשר בהריעכם
את חלבו ממנו עכ"ל בית יוסף י וכתב עוד
כתב מהר"ן בן חביב ז"ל חלב האלים מותר ואסור
שיטעה בזה האיש הקמוני וחסו' שהחלב שכלים
לכד פכים מותר וחסא' ליכלן מהאי דעתא
כי אין הכוונה אלא על האלים ענמה והנכרך
לומר כן לפי שהוא קריב' על גבי המזבח ווס
מבואר בדברי הר"ף כפר' ג"ה ובדברי הרמב"ם י

ואמריבן בסוף פ"ב הכשר חלב האלים איקרי
חלב שתתא לא איקרי עכ"ל י ותחת חתיכות
האלים יש שימן איזה בהמה טהורה כדגריסין
במסכת הולין כפ' אלו טריפות רב חסדא הוה
מהלך במדבר ומנא' כהו' ספיה גמוס ופרסותיה
חמוכות פירש רש"י גמוס חתוך ולשון המסכה
הוא גומחתו עם הסופי : כדוק בכשרה אם
מהלך שתי וערב בידוע שהוא טהורה י ואם לאו
בידוע שהוא טמאה וכו' והיכא' כדוק אמר רבי

ואיתמא רב חמדא בכבפי הצונק י פירש רש"י
 תחת עגס האליה שקורין הצקא יש גזר
 כשקורעין אותו קרע שתי ויש שקרע ערב
 כראה לי כשהנהמה ממוכרת יחד והיינו
 כשמוכח חתיכות האליה על השילטל'צין באותו
 מקום יש שתי וערב'י ב'ה בס' סה' ואמר כך
 נוטל העגס האמצעי שפוסק הזכרות מקניתו
 ונוקר החלב ומיני החמוטין ממנו ומותר בסכין
 גדול הקנה השכי שהוא סמוך לעגס של חזק
 שפסק ממנו וכמנא אותו עגס אמצעי מחומר
 משכי גדדין ואף אותו עגס שהוא סמוך מותר
 בסכין גדול אותו המקום הסמוך לעגס זה
 שהזכרו ומפשט אחר חמוטין קשאים וחתיכות
 קטנו' של חלב שגס ע"כ והיינו אותו עגס הרחב
 הדנוק בחתיכות האליה ונריך לכקר יפה וקיי
 מכל חלב ומבשר שעליו :

וגומרל הסכין ומותר באליה ועוניה מוכס
 חוט שמתחלק לשנים וממשיך החוט
 מעיקר הליה עד קנותיו מאותן פנים המכישין
 על ירכי הנהמה' ולאח' כוטל הסכין וגורר
 מאותן פנים גופן מועדים שקורין בערבי ט'קף
 מן העצמות וגורר יפה עד שיסתוה מקום גיהו'
 החומרים עם השפלות שעליהם ולא יסתויר
 לכל פני האליה לא כשר ולא שמכונת אלא
 גודרין יפה ב'ל' מה שאמר ועוניה ממכה חוט
 המתחלק לשנים שהוא אסור משום חלב לפי
 שבא מן חוט השדרה וכשם שחוט השדרה
 טרופט משום שיוכס מן חלב הכליות הכי כמי
 האליה נריך לכקר כי מן חוט השדר' יוכס הליה
 כאשר אבאר לקמן בע'ה בהלכות גיד הכשה'
 וכוטל הסכין ומותר באליה וכו' כתב בית יוסף
 הטעם משום דאמרינן לחמוטין שבעונק אכורין
 היינו חוטי הוכב והם אסורים עכפי שיוכס
 מחלב הכליות כמו שפירשתי לעיל ומטעם זה
 כתב שכוטל הסכין וגורר מאותן הפנים ג
 גופן מומרים והם מקומות גבוהים קנת עד
 שיסתוה אותן מקומות עם מקומות השפלו' ולא
 יסתויר לכל פני האליה לא כשר ולא שמכונת

ומה שאמר ומותר הזכרות והככות ואשליכו'י
 ובכשר שנכרדים מכקרו יפה יפה מכל מיני
 חמוטין וחלב שבויטין אותו חנות' שקורין יכדולא
 אפשר דלאו משום איסור קאמר לא מפני שאינו
 ראוי לאבילה אלא מדכתב במר הכי והכשר
 שנכרדין מכקרו יפה יפה מכל מיני חמוטין וחלב
 שבו מטעם דמשום שגס שהם יוכסו מחלב
 הסמוך להם או שקסורים הם משרשי חלב קא
 אסר להו עכ"ל' ומטעם זה כוהנין לחתך מן
 היר אותו מראה כסף' המוכח במקום אבל
 הזכרות והככות' וכל זה שאל' הי' ומן אותו
 חנותא שקורין יכדולא' ובבית יוסף כתב איכי
 יודע מהו חנותא או יכדולה :

צעדך ברט'ין זהו אותה חתיכה בדוקס
 בחתיכות האליה וקורין צעך ברט'ין
 על שם שקשה הוא לפי שהנהמה שוכבת עליו'
 וגם יש בו מראה כסף שהוא גם כן קשה'
 ונריך להקליף על פני כולה עד לזנב הכסף'
 ולזנב הכסף נריך לכקר יפה וקיי מחלב שבו
 ובצעך ברט'ין יש ג' גידין האסורים משום גיד
 הכשה' ב' עומדים אבל המראה כסף לפעמים
 מתחלקים לשני גידין ולפעמים לשלשה ואותו
 השלישי הוא גיד קצר ועומד גם כן אבל המראה
 כסף : ועל אילו השנים נריך לחטט אחריהם
 כי אסורים משים שומן גיד הכשה וכן הגיד
 הקצר השלישי ומפני שזה הגיד קצב'א מן אן
 שנים לא כחשב במינן כל גידין כי אם אלו
 השנים ותחת אלו הגידין המוכחים אבל הכ'עך
 ברט'ין יש עוד שני גידין ואסורים משום דם
 והם באים מגיד החיזון ולכן אין נדוכין לחטט
 אחריהם' והגיד השלישי האבוד משום חלב
 גיד הכשה הוא מוכח למטט מלן הגידין וקורין
 אותו בלשון אשכנז כ'ך ארר וזה הגיד לא תוכל
 למנא אלא בקושי כי מראה לכן מוכח במקום
 לכן בתוך חוט לכן הקשה ההולך לתוך הכשר
 הלכן ומראיותו מן זה הכשר הלכן כמו חתיכות
 פגול שקורין קייל'כטין כרעט'יל וכריך לחטט
 אחר הגיד שקורין צעך א'דר משים שהוא אסור

חלמות ניקור

רב יודא אמר שאול סבי נידון חן וכו' ופריך
 במרא אהא דקאמר הפכיתו סמוך לעגס
 והתבוא פכיתו סמוך לכשר אמר רב אחא אמר
 רב כהנא אקלודי מקלודי וחדר פריך אמאי
 דקאמר חינון סמוך לכשר וכתביתו חינון סמוך
 לעגס אמר רב יודא היבא דפרעו טכמי ופירש
 רש' והתבוא אפכיתו קרי מוכלע בכשר

אקלודי מקלודי אותו ניד הארוך חוור וככנס
 בכשר והתם קרי ליה סמוך לעגס דמשמע גלוי
 הוא ואיכו מוכלע בכשר אמר רב יודא היבא
 דפרעו טכמי הוי גלוייה בעקום מתך הירך
 כשמתכת וכפרשתאן האליה הוי ראש אותו
 ניד מחובר לכוקא של קוליות כך שמעתי עכ"ל
 רש' וכתבנו התוספות סבי נידון חן כאן פירש
 בקוטר דקרו ליה פכיתו משום דמוכלע הרבא
 עד סמוך לעגס וחינון משום דסמוך לכשר
 ואיכו מוכלע כל כך וכריש פירקין פירש בעביין
 אחר עכ"ל א"כ לפי פירושו הוא קשה רש' על
 רש' וכתב בית יובב דבף כל כש הרש"ל
 אקלודי מקלודי לאו לעימר דוה שמקלוד בכשר
 טסוא אסור מדאורייתא דסא אמר שמואל לא
 אסרה תורה אלא שעל הכף אלא הכא משום
 דקא קרא ליה שמואל לגיד האסור פכיתו הסמוך
 לעגס קא מקשה ליה לומר דאין זה הפכיתו
 שכאשר מה שעל הכף ממנו אלא הסמוך לכשר
 דהיבא הוא דקרי ליה תנא דריתא פכיתו
 דלאא הסמוך לכשר הוא שאסרה תורה מה שיש
 ממנו על הכף ומהדר ליה דמשום דאקלוד בהו
 קרי ליה לפכיתו הסמוך לעגס פכיתו סמוך
 לכשר ומתוך דבריו כתיישב לי מה שכתיבו התו
 כאן פירוש בקוטרם דקרי ליה פכיתו משום
 דמוכלע הרבא וכו' וכריש פירקין פירש בעביין
 אחר וכריש פירקין קאי אמאי דאמר רב יודא
 אמר שאול הפכיתו חייבין עליו וכיון דעל מה
 שמוכלע ממנו בכשר אין חייבין לא היה אפשר
 לו לפרש דקרי פכיתו על סם שמוכלע בכשר
 ומאי טעמא לא הוה אפשר ליה לפרושי דפכיתו
 דריתא כה פכיתו של ירך קאמר דאם גן
 פכיתו

עמוס ניד הכסה הניח קדר ומכיס סם שני
 בידן האזיז משום ניד הכסה והם כראים
 לעיניו וכו' כשר הניח בראשין וכן הקיולי כטיב
 דרעטול יש סם חלב וכרי לכקר אותו וכה וכו'
 דחיתתה כשר עגולו סקויין קיילוכטיב
 דרעטול תקליף גדיו ולמעלה
 צמדו ושם מוכהין סבי נידון האסוריה משום
 גיד הכסה הרוכז עליו הניד הא' מונה לעצמם
 בראשו האחד והניד השני מוכח למטה בראשו
 השני כהופו הרי לך עברשן החתיכו האזכתיין
 כלטי חון דהיינו נד שהכמה שוכב עליהם
 ואסוריה גם עמוס ניד הכסה הרוכז עליהם
 בשם שפרשתי מפני שהניד הפכיתו מוכח כאמצע
 כשר היינו כין כשר סקרוין כ'ך בראשין וכו'
 כשר סקרוין כף אור' והניד הפכיתו מוכח
 שכל עגס הקוליא כדנרסיין במש' מולין כ' ניד
 הכסה כדף נא אמר רב יודא אמר שאול סבי
 נידון חן פכיתו סמוך לעגס אסור וחייבין עליו
 חייבין סמוך לכשר ואין חייבין עליו ע"כ ופיר'
 רש' זל פכיתו הסמוך לעגס היא גיד ארוך
 נכתן לארבו של שופי כשפורעין את הירך ופוטט
 בכל הירך ראש אחד עהוכר בעגה האליה ומשם
 מתפשט לאורך השופי עד מקו חיבור הקוליות
 ועגס הירך ושם הוא סמוך לעגס וחייבין עליו
 דה' ועל סם שה' כשר פכיתו של ירך נד כל כליט
 ירך חנונתה כשהכמה מחוברת קרי ליה
 פכיתו וחייבין ניד קנר הכתן לרוחב השופי
 כהובו מוכלע ככף המוכנת את הק' ליה והוא
 כתן כה חינון של ירך עכ"ל רש' ולטון של
 שופי כדנרסיין כ' כהמה האקמה ה' ודא אמר
 גוממו עם השופי ופירש' סם כלומר התבו כשה
 לשיפו וכוטל את הבכוחהן השופי דמי לגיד
 וכן כ' ניד הכסה פרש' גוממו עם השופי ההלכ
 הגנוה וכראה על השופי כל על השופי כו'
 חיתבין הנידון עם השופי הניד כשה לכשר
 וכן הוא פירשנו שפירש בירך חיתבין שנירך
 לכקרן וכו' וכן השופי שעל הניד הכ' וכו' והיינו
 חייבין הניד הכסה וכו' כדף ג' ג' וכו' אמר

פכמי דקתני לחייב עליו הוא למעטוי חיצון
 של נד מנכוי של הכהמה דאין חייבין פליו ואס
 כן היכי קאמר דים המוך לכשר דהכוא אין
 חייבין עליו ולפי פירוש רש"י דפכמי קרו מפני
 סיוולת כבשר דהשתא פכמי דקתני לאמקוי
 חיצון שאין מוכלת כבשר דהוא חייבס עליו
 עכ"ל • אבל לפי כוונתי שאני בא לכאר ההלכו'
 כיקור כדי שכל יוכל כל אדם ללאוד הילכות
 כיקור • וא"כ שכבר פירש הכית יוסף לא בזית
 לפרש אוהו גיד הפכמי • ואיוהו גיד החיוב •
 ומאיוהו נקום מתחילין ולהיכן מתפשטין •
 וכן כוונת רש"י שהוא כתן סימן אוהו פכמי
 ואיוהו חנון ועד היכן מתפשטים ולפי כוונתו
 באתי לפרש וכל מה שכתבו התוספות כאן פי'
 צקוטרם דקרי ליה פכמי משום דמוכלת הי"ב
 וכו' והיינו מוכלת כבשר • ודרוש פירקין פירש
 בעינין אחר • והיינו פכמי הסמוך לעגס •
 ו"ל לכך פירש רש"י פכמי הסמוך לעגס מעכו
 שהוא כתן סימן אוהו פכמי • הוא הגיד הסוור
 לעגס ומתחיל מן האלוה כמו שפירש ומחבר
 בעגס האליה ומשם כתפסת לאורך השופי וכו'
 זמה שפירש ועל שם שהוא נכד פכמי של ירך
 נד שכלפי ירך חזרתה • ר"ל על שם שהגיד
 הפכמי מוכח באמצע הירכים הייכו בין חתיכת
 גשר שקורין יד או כ"ף ובין חתיכ' כשר שקורין
 געך כראטין • ובחתיכ' יד הוא ענבל כד פכמי
 ר"ל בין רגל לרגל • וחתיכת כשר שקורין געך
 כראטין הוא מוכח כד חון הייכו אותו נד
 שהכמה שוכב עליה וזהו שפירש' כשהכמה
 מחוכרת. מה נכך אס מחוכרת או לא לא לפרש
 לפי שמוכח באמצע הירך ולכך פיר' כלפי ירך
 חזרתה מפני שהגיד מסוככת בשני חתיכות
 כשר דהיינו בחתיכת יד ובחתיכת געך כראטין
 המוכחין או ככנד זה והגיד מוכח בין לו הפגים
 קרו ליה ירך חזרתה ר"ל לאלו שתי חתיכות
 קורין ירך וירך מלשון סיס בא ירך תחת ירכו
 שאין לפרש תחת עגס שהרי הכשר מכבד העגס
 אלא תחת כשר העגס • אס כן שמעינן שהכשר

קריא ירך וכדתנן בפ' גיד הכסה ירך שמתעט'
 בהגיד הכסה אס יש בה צמותן טעם הרי וי
 אסורה • כיכד משצרוין אותה כבשר בלעת ופי'
 רש"י כבשר בלעת רואין כלא הירך לפתות והגיד
 כשר וכו' אבל אין לפרש הירך לפתות הוא העגס
 דאס כן היכא משצרוין והלא לעגס אין טעם
 כמו שפירש רש"י בעיר גיד הכסה דאין נגידין
 ועצמות טעם • אלא הירך הוא הכשר וכן קורין
 בלשון אשכנזי לנשר הירך דען ד"ך כראטין •
 ולכך קורא לניד פכמי על שם שמוכח פכמי
 בין היד ובין געך כראטין משם באמצע ואכל
 העגס הקוליא המוכח גם באמצע הכשר • ואין
 לומר פכמי של ירך שכלפי ירך חזרתה שיהא
 הגיד מוכח בין רגל לרגל • וחיונן אותו נד
 שהכמה שוכב עליה דהיינו כלפי חון זה אינו
 שהרי הגיד מוכח סמוך לעגס הקוליא ועגס
 הקוליא הוא באמצע הירך • וגם אין הלאון
 פכמי משמע כך אלא על הדבר המוכח באמצע
 ועוד אס איתא דחיונן משם אותו נד שהכמה
 שוכב עליה • ושם הוא גיד החיונן זה אינו כי
 אין שם שום גידין כידוע לי וגם לשאר ע'
 מחקרים • ומה שפיר' רש"י על גיד החיונן וכוא
 כתון נכד החיונן של ירך ר"ל על שם שהגיד
 החיונן מוכח על היד נכד חיונן משם בין הכשר
 ליעור ואין עליו שום כשר • כי אס אותה חתיכה
 כשר ארומ שקורין חתיכת גמיכה וגם זה הכשר
 אינו מכסה את כל הגיד כי אס מעט מן הגיד
 החיונן ומוכח בין רגל לרגל • ומה שפירש רש"י
 וחיונן גיד קנר הכתון לרוחב השופי כסופן
 מוכלת ככף וכו' הייכו הכף היא היד וזה הגיד
 הולך בתחתית הכף ואותו הגיד קורין כלל
 היד אדר כמו שאכאר בעצם • אס כן לפי מה
 שפירשתי לא קשה רש"י על רש"י לפי מה שקשו
 התוס' דקרי ליה פכמי משום דמוכלת הרבס
 עד סמוך לעגס • לפי מה שפירשתי והלא גם כן
 לעיל פירש' שהוא סמוך לעגס ומתוח בין היד
 ובין הגעך כראטין והיינו מוכלת כבשר היכה
 ולפי מה שפירשתי דהכתת הגיד החיונן מוכח
 על

הרבות ניקור

על הנפש בחוץ בין רגל לרגל ומונבל בתחתית
היד כגון שקורין ה'ים אחר ה'ים אינו מונבל
כ"כ כי הוא ממש נכשר ובהן פירש רש"י כתי
והתבאר דמינון קרי המון לעצם דמשמע גלוי
הוא ואינו מונבל נכשר ומה שפירש רש"י על
גיד מינון סמוך לעצם ולעיל פירש על גיד
הפכמיני שהוא סמוך לרגל ו'ל' באן מינוני כמו
שפירש רש"י הובא דבריו נכחי הוי גלוי במקום
התך הירך הסתמכת ונפילת מן האליה הוי
ראש אותו גיד מחובר לנוקא של קולוא עב"ל
ונוקא הוא נוקא דאיתא ואותו עצם של נוקא
היינו ראש של הקולוא מוכח נגד חוץ בין רגל
לרגל כי אם אותה התיכת נכר שקורין גב"ה
ש"ק מוכח עליו וכשבורין הטבח הוי גלוי
אבל עצם הקולוא המובנ נכשר הוא מוכח
באמצע הירך ושם הוא מוכח גיד הפכמיני לכך
פירש ל"ב ל' שיון שם שהוא פכמיני דהשתת ואינו
גלוי כ"ל ומה שפירש רש"י במעבת פכמיני
נכ"כ נגלוי דף כל על ב' גידין המון וכמיני
וזה לשונו פכמיני גידין הן בירך פכמיני הסמוך
לעצם זה גיד הגדול המותח על פני כל אורך
הירך וכמיני קרי ליה שהוא נכר פכמיני של
ירך נד הרואה את הירך השכימי הסמוך לעצם
עצם הקולואית התחבב כנוקא דאיתא ונס אותו
עצם יונא מנוקא דאיתא ונמתח אצל אותו
עצם והסוד ומיניו עליו מלקות מינון זה
גיד קצר הטינו בסוף השופי לרמנו ומינון קרי
ליה על שם שהוא מוטל לכך מינון של ירך נד
הרואה את האויר ההמוך לבשר המונבל נכשר
כ"ל ו' אם כן לפי פירושנו משמע שהגיד הפכמיני
מוכח בין רגל לרגל ו' גיד המינון מוכח נכר
חוץ מינון נד שההכמה שוכב עליה לפי מה
שפירש רש"י כל גיד הפכמיני וכמיני קרו ליה
שהוא נכר פכמיני של ירך נד הרואה את הירך
השכימי והיינו בין רגל לרגל ו' גל המינון כד
מינון של ירך נד הרואה את האויר והיינו נד
החוץ שהכמה שוכב עליה א"כ לפי מה שפירשתי
הוא קשה רש"י על רש"י וכל שהוא כמו שפירשתי

לעיל ופירוש נד הרואה הירך השכימי ר"ל הירך
השכימי הוא הכשר שקורין נ"ך בראש"ן שהוא
השכימי למתיכות של יד כמו שפירשתי למעלה
ולכך קרו ליה לגיד פכמיני על שם שמוכח
באמצע ורואה את השכימי נדרים ומתפשט בהן
והיינו ליד ולנעך בראש"ן ומה שפירש על גיד
המינון נד הרואה את האויר ר"ל על שם שמוכח
נגד חוץ והיינו בין רגל לרגל על הכשר ממש
כמו שפירשתי לשל והוצרכתי לפרש כך מפני
שידוע לוי ונס לשאר בעלי מנכרי' שגיד הפכמיני
מוכח באמצע הכשר והכשר סוכב אותו והגיד
המינון מוכח נכר מינון של ירך והיינו בין רגל
לרגל והגיד הפכמיני מתחיל מן עצם האליס
והיינו ממקום שבלה המוט השדרה והיינו מן
הפרישות כדנדרס' במסכת מולין פ"א טריפות
דף ע"ה וזה לשונו עד היכן מוט השדרה אמר
רב יודא אמר שמואל עד כין הפרישות ופרש'
שם עד כין הפרישות עד מקום שהוא מתפשט
ומתפצל פגוליס כנגד הירכים הוא מתחיל
להתפצל ויונא ראש אחד לירך זו ואחד לזו
ובאמצעי יורד לוכב ולמטה מאותן הפגולין
כנגד שתי ארבעות הוא חוור ומתפצל עוד ל'
ולמטה אהם עוד ומתפצל וכן בהרבה מקומות
עד סופו וכו' והוי הגיד הפכמיני שהוא מתפצל
לכמה פיגולין ומתפשט ככל הירך והולך ככל
הירך עד הארכובה התחתונה ומהם אין צריך
להאריך בו הם כראים לעינים ו' גיד המינון
מתחיל מן חלב הכליות ומן הכליו' עצמן והולך
על פני הכשר בחוץ עד הכף שקורין יד ומונבל
בכשר היד בתחתיתו לרוחש השופי ומן היד הוא
מתפצל לכמה פגוליס ומשם מתפשט והולך
לארכו להתכות כשר שקורין קנאכ"ן כלל או
ב"יטש' ולרוחו מונבל למתיכות כשר שקורין
נ"ך בראש"ן והיינו אותן שני גידין האחרים
משם דם כאשר פרשתי ונס שם הולך למתיכות
כשר שקורין קי' ר"ל ו' ובאן בק"ק קראקא
קורין אותו קטשקא כאשר אבאר בע"ה ו' והגיד
הפכמיני צריך למטע אחריו ככל מקום שהוא
כולך

הי"ך ומייבין עליו ונניח המינין אין נריך
 לחטט אחריו ואין מייבין עליו אבל אלו
 נוהגין לחטט אחר שכיחה וכן הוא ב"ד בסי' כ"ה
 ושכי גידיו הן כירך אחד פנימי סמוך לעגם
 והשני מינין סמוך לכשר ושכי' אסורין ונריך
 לחטט אחר שכיחה אלא שהפנימי אסור מן
 התורה והוא הפושט ככל הידך והמינין אסור
 עד דכריהם וקבוקבות שנשכיחה אסורי' ודכריה'
 לפיכך נריך לחטט אחריהם ככל מקום שהם
 נשמעם אסור לפי שישראל קדושים הם וכהגונו
 איסור' ונופו של גיד אינו אלא כעץ בעלמא
 שאין בו טעם ואצ"ע אחרתו תורה' אבל
 הקבוקבות והשומן שבהן יש בהן טעם לפיכך
 אסורין תערוכתן בפליטתן ויש אוסרין אותן
 בהכח והרמב"ם התירו וכן הסכים האש"רי ע"י
 ולפי שאשוריהם מדכריה' נריך לחטט אחריהם
 לפי שכל מה שתקנו חכמים ממור מן התורה
 שדכרי תורה יש בהם עשה ולא תעשה' ודכרי
 סופרים העובר עליהם חייב מיתה וכן כתב
 המרדכי' וכן הוא בשערי דורא דף מד' וז'
 סמ"ד כ"ד בפ"ג הכנה השיב ר"ז כ' וירא לרש'
 על ירכי החיות מנהג לנקות כמן שור וכהם
 געו וכל שאסור בירך בהמה אסור בירך חיה
 ונשוק של מטה הימנה שקורין בכפרות בלעז
 וכן בשופי שעל גיד הכס' וכן הפרישות שקורין
 סכ"א ונריך העגם של בוקא דאטמא כיקור
 כמן של בהמה שהגיד ככנס תחת אותו העגם
 ואם יש אדם שמטפטט כנגד דבר זה ראוי
 לכדמותו וכונה לבר מיכות לפי שלא חלקו חז"ל
 בין חיה לבהמה אלא בחלבים הקריבים אבל
 המונח אבל הגיד וכל הבא מכחו כשל חיה כשל
 בהמה וכדתנן כוסג כבהמה וכחיה ושמונו
 ישראל קדושים הם וכהגונו איסור' וראוי
 להחמיר בו כדאמרינן בני הזהר בשל סופרים
 יותר משל תורה שדכרי תורה יש בהן עשה ולא
 תעשה ודכרי סופרים העובר עליהם חייב
 מיתה' ומה ששכיחו ישראל קדושים הם כהגו
 נו איסור' ו' היא דכרי סופרים וישראל קדושים

הם וכהגונו כן איסור וכן הלכתא והכי קיימא לך
 כד' מאיר דאמר מאטט אחריו כל מקום שהוא
 עכ"ל: כתב הרמב"ם אש"רי בשם הגמ"ס שא"ל
 וכן נריך לכטלם שומן של גיד הכנה וכן ככפי
 העוקץ ובוקא דאטמא וכל הניקור כמו של
 נהגה לפי שהגיד ראשו ככנס תחת אותו עגם
 לפי שלא חלקו רבותיו ז"ל בין חיה לבהמה לא
 בחלבים הקריבים על גבי מונח וגידין האסורין
 משום חלב אבל גידין האסורין משום דם נריך
 לטול גם כן מן החיה כמו כבהמה עכ"ל:
 חתיכת כשר והוא הכף שקורין גיד הכנה
 או היד נריך להקליף למעלה ואח"כ
 תנבחה במקום הדק ותקלף גם כן מתחתיתו
 ואח"כ תקלף גם כן אותו כשר עגמו שקורין
 דע"ק באותו צד שדכוקה ביד וכנר השכי במקום
 שאוכח עליו החמלא נריך גם כן לקלף:
 ודוקא כפרס נריך לקלוף משום שיוכח מן
 החמלא ולכך אסור משום כשר בחלבי' ולפי זה
 לא היה נריך להקליף כשור כי כשור אין שייך
 טעם זה אבל אלו נוהגין להקליף גם כשור
 במקום הכמת ה"ה' פ"ג ח"א משום גזירה אטו
 פרה ומשום היואה:
 ואחר קליפתו תחטט ביד אחר ו' גידים
 האסורים משום גיד הכנה וכראש
 מתחילין והולכין בתוך הכשר עד סופו ודוקא
 אחר אלו גידין נריבין לחטט אחריהם היינו
 אותן שהולכין בשום לאורך היד' והיינו דכתיב
 על כף הידך ולכך נריך לחטט אחריהם אבל
 הגידין שיש ביד ולא הולכים לאורך היד עד
 סופו אינם ככלל על כף ירך ואין נריך לחטט
 אחריהם ואותן הגידין הולכים לתטה בתוך
 היד והם מותרים ואלו הגידין האסורי' לפעמים
 הם באים עמיד אחד ומתחלקין א"כ ולפעמים
 הם באים משני גידין בראש הכף ומתחלקים
 א"כ' וכן כך וכן כך הם מתחלקים לשלשה
 גידין כמו ג' אכביעות וזרתן כזרת' ש"ן כוס
 ש' ואכל לא הגידין תמצא עוד שכי גידין
 כמו שכי אכביעות וזרתן כזרת' מ"ת כזה ט'
 וזרתן

הלכות ניקור

חתיכת בשר שקורין כלשון אשכנז קיץ ריפל י וכאן בקץ קראקא קורין קמטקא תקלף מכחן סביביו וכחן שיש מראה כסף אין צריך להקליף אבל צריך אותו מראה כסף לגרור יפה ונקוי וכפנים צריך גם כן לקלוף על פני כולה וכתוך הקץ ריפל מוכחיס ונידים אהמה אסור משום גיד החינן ולאחד משום חלב והאהריוס משום דם והאח האסור משום גיד החינן הוא מוכח כנדר הרחב שלנו וכיוצו אבל העגס שקורין אותו קיץ ראפל

וכשכלה הגיד הזה דהיינו סיף של גיד החינן יש כנדרו גיד אחד ואסור משום דם וכונצין זה כזה כשני עוקצין ויהיה צורתן כזרת כף פשוטה כזה ד ואצל הגיד הזה הארוך מוכחין שם ג' גידין זה האל והוא אסורין משום דם וקורין קכוקכות וכנדר העגול מוכחיס שם ג' גידין זה למעלה מה ואסוריה משום דם ואצל אולג' גידין הנ' יש שם חוט אחד לבן ומשירי כנ' אלו הגידין לביד שאכליהן ואותו הגיד העומד אצל החוט הלכן הוא אסור משום דם

וגיד האסור משום חלב תמצא כנדר השני ומוכח במקום מראה הכסף ולמטה עלן השלשה גידין המוכחין זה למעלה מה והולך לאורך כל הכשר עגול ואחר הגיד הזה צריך לחטט אחריו עד סופו וכן דרכה לעמוד בנהמות נסות במקום העגול במקום מראה הכסף אבל בהנמות דקות הגיד האסור משום חלב מוכח כנדר הרחב בחון כנדר השני ולכן הוא אסור משום שונק מהלכ המוכח אבל כוקא דאטמא והוא בא מחלב הכליות

חתיכת שיק שקורין כלשון אשכנז לירקא או בייטש ועליו יש מראה כסף כשני גדדן כד האחד שיש מראה כסף אין צריך להקליף אלא צריך לגרור יפה ונקוי וכד השני אצל שם מראה כסף צריך להקליף משום שניר הכשה רובן עליו ותחתוך אותו הכשר הדבוק בסוק וצריך גם כן להקליף סם וכאמנית של וס הכשר יש סם חתיכת כשר עגול וקורין אותו כלשון

הנזמן של אלו החמשה גידין כנזרת שבי סיבין אלא שהאחת עומדת כדרכה והאחת הכוכה ולך קורין לאתיכה וזו ממשו שלו הנזמן כן כנזרת ד' אכנציות

ובראש כוד במקום עיביו מוכח שם עוד גיד אחד ומתהלך לג' גידין כנזרת ש וקורין אותו גיד כלשון אשכנז דיימין ויהיה עם הדימין כנזרת כיד ועל אלו הששה גידין צריך להטט אחריהם סהם אסוריהם משום גיד הכשה

ובתחתיתו הדיף דהיינו כנדר השני במקום הדק יש לו גיד אחד ומתהלך לתוך הכשר לכחיס כנזרת קרן וני וקורין אותו הדים הזה ואצל אלו הכחיס תמצא עוד גיד אחד קטן ומתהלך גם לכחיס וקורין אותו געבלוך כלשון אשכנז ואצל שלו הנזמן דהיינו הדים הד' ונעליו באין ויגיד ההגון אפילו כבי צריך לחטט אחריהם כמו שפרשתי למעלה שקמקומות משניהם אסוריהם ואלו הגידים האסוריהם משום גיד החינן כסופם הם כונצין כגידים הכונציים לבן צריך להטט אחריהם עד סופם עד שתמצא סכונצים זה כזה

הקולית והו נוקא דאטמא קולית פירוש קולית העגס החלל מנ' כדדים והיא חלה מוח הרנס וכן פירש בערוך האו כוקא דאטמא דסף מדוכתה טריכה פירוש כוקא דהאו אסימא של ירך סון ומקומי סף עלשון שופין פלי אורח יעל וצריך לכקר אותו כשם של כוקא משום שהגיד הכונציי מוכח אכלו באמני' וכראשו מוכח עליו גיד החינן כמו שפרש' כפ' גיד הכשה וזה לשונו אחר דב יודא הוכא דכרעי טכתי היו גלוי במקום התך הירך כשמתכת וכברשת מן האליה היו ראש אותו גיד מהובר לכוקא של קולית עגל' וזה צריך לתתך הקולית שני הראשונימה סהם אסוריהם משום נזמת הגידין וזה הכשר הדבוק בעגס צריך להקליף ומקום מראה כסף שיש כזה הכשר צריך לכקר יפה ונקוי

בלשון אשכנז דאז עיזול ואותו כשר העגול צריך
 לפתוח בבהמות דקות כל הכשר העגול וצריך
 להקליף בשכי חודיו ומרא' כסף שיש עליו צריך
 גם כן לנקר יפה ונקי ונתמנו צריך גם כן
 להקליף אותו כשר ולנקר מראה הכסף שיש בו
 וכשפת אותו כשר מוכח שה גיד והולך לאורך
 אותו כשר ואסור משום גיד הציבון * ונתמנה
 הכשר במקום שדנוקה לקבאכין צריך גם כן
 להקליף * ולמעלה הימנה אבל ראש העינים
 שקורין קבאכין הם מוכחין ג' גידין האסורים
 משום גיד הכשה אבל אלו גידין אינם ככלל
 ב"א גידין מפני שהם כראים לציבים * ואחר
 כך תהפוך השוק ותמתוך לתוך הירך ותחמוך
 עד מקום שכלה העגם שקורין קבאכין ובאותו
 מקום יש סימן איוה ככור כי שם תמצא עגם
 דק וארוך כמו אבנע וכונתדע אם הוא כגור
 ושמעתי שאותו עגם הוא טוב לכאב השיכיים *
 ונתקלף הכשר הכל היטב מן העגם עד פאת
 השכית ושם מוכחים ג' גידין על הכשר האסורין
 משום גיד הכשה והן הגיד הכשה עצמו והן
 צראין לציבים ובאותו כשר עגול מוכח גיד
 אחד בתוך הכשר במקום קשה הנקרא בלשון
 אשכנז איס נ"כן ואותו גיד אסור משום גיד
 הכשה * וגם העגם שקורין קבאכין צריך לנקר
 יפה ונקי משום כנועת גיד הכשה * ותחמוך
 הראש מן העגם שקורין קבאכין משום שכל
 הגידין כונעים ודבוקים בו וגם משום כונת
 הגידין וכן כל ענמות שיש צריך תקלוף היטב
 מן הכשר הדנוקה בהן * והעגם הנקרא בלשון
 אשכנז טעהל"ין או טא"ך יש בו גומא ובאותה
 גומא יש שם עיס ואותן עיס אסורים משום
 מיעוס הילכך תבקה אותן המיס מן הגומא ויש
 הכשר העכמה הגומא תחתוך כי הוא אסור
 משום שהוא סוף גיד הכשה והיינו הארכונה
 בתחתונה *
 יש גידין האסורין משום דם ומייבין עליהם
 דכתי' וכתצו פני כפש האוכלת את
 הדם ויש גידין האסורי' משום חלב ומייבין עליו

דכתיב כי כל אוכל חלב וכברתה * ויש קרומים
 שאסורים משום דם * ויש קרומים שאסורי' משום
 חלב לכן יזהר כל אדם שיהא זרו ויזהר בהם
 וידקדק אחר כל הגידין בין של חלב ובין של דם
 כי עונשם ידוע וגם חרפתם מרובה * כמו
 שמביא הרבינו אשרי בהגה מאז בפגוד הכשה
 וזה לשונו בעל כפש לא יסמוך אלא על טבח
 הנקי וידע בטו' הניקור ומייבין המוטין האסורין
 בבהמה דכפקי מיכה לנד הקווקבו וחוט שתחת
 בלשון * אז כתב ראב"ה אבינו כמבא אחריו
 כזית אפי' כשיים וכשלה מקומות מולקין אותו
 וגם מעבירי' אותו עד שיקבל עליו דין שמים עד
 שיתקן עוונתו על פי ת"ו וכראה שיש להכרוז עליו
 בנית הככסת שבי וחמשי ושני פלוני הטבח
 העבירוהו מאומנותו מפני שמצא אחריו חלב
 כשעורה ויהיה חודש ימי' שלא יעמוק באומנותו
 ולאחר חדש ימים יבא אבל ת"ו שבעירו או בעיר
 הסמוך לעירו ויאמר כך וכך עשיתי וחטאתי
 ותוהא אכי על הראשונות ויתכו לו הדין לפי
 ראות עיניהם ואחר כך יכריזו בנית הככסת
 פלוני הטבח שהעבירוהו מפני שמצא אחריו
 חלב כשעורה כבר תוהא וכתמרט על מעסם
 הרע הזה וקבל עליו מה שזוה ת"ו ומכאן והלאה
 החווירוהו לאומנותו והרי הוא כאמן לסמו' עליו
 בכתחלה וקוד' שישמעו הכרוז וז' בנית הככסת
 אין לסמוך עליו ואסור ליקח ממנו כשר ואם
 מצא אחריו כזית מלקין אותו ברכיב בנית
 הככסת ולאחר המלקות יאמר בעצמו בקול רם
 אכי פלוני לקיתי מפני שמצא אחרי כזית
 חלב והכל כמו שכתבנו עב"ל בהג"ה * וכך
 כתב רבינו יעקב ב"ד בסיון ס"ד טבח שדרכו
 לנקר כשר וכמצא אחריו חוט או קרום מלמדין
 אותו ומעוררין אותו שלא יולול באיסורין אבל
 אם מצא אחריו חלב אם כשעורה מעבירין
 אותו ואם כמצא אחריו כזית ואפילו בהרבה
 מקומות מכין אותו עכות מרדות ומעבירין
 אותו מפני שהטבחים באמנים על החלב עב"ל *
 אם כן אנו לאותו עין ואנו לאותו חרפ' ולבונה

הלכות ניקור

כנר הסכית במקום עבול כנהמות נמות •
וכדקות כנר הסכית :

ובקנאכין או בכיטש יש ניד אחד במקום
עבול ואסור משום ניד הכשה סך
הכל הם כה : וכן נידך השכינס כן כה סך
הכל מעשים : ונגיד שיש באלוה ענאו ההולך
פניו לטהר האסור משום חלב לפי סדר המדרכי
וכהית יוכף יהיה סה אחת ומעשים : וסימן אל
תאלו ממנו כה :

כתב ריבנו ישקב ביד כסומן סל סכין
שמותין בו חלבי אין חותבין בו הכשה
לפיכך נריך הטבח שיהיה לו סכין לחלבו וסכין
לכשר וכן נרסומין במסכת חולין כפרק הכל
שוחטין : אשר רב יורא הטבח נריך שיהא לו
סכין אחד ששוחט בה וא' שמחתך בה כשר ואס'
שמחתך בה חלבים ומקשה שם ולתקן ליה חרס
ולימתך כשר והדר לימתך בה חלבים : ונשני
נורה שחא ימתוך חלבים ואחר כך כשר ישתא
כמי מיחלק ליה כיון שהדרכוהו תרי אית ליה
היכרא ופי' רסי' אחת ששוחט בה ולא ימתוך
בה דבר אחר שלא תפגוש ימתך לקל ופעמים
שיבא לידו איסור שיטמט בלא נדיקה : חלבים
לומבד כשוק עב"ל :

כתב האשירו והאדרכא לא כהניו טכחו
למענד תרו סכיכין • נריך • לטדות
ולשפסף הכשר ופה ואפילו לבלי שלא ישאר
לחלומית החלב דכיון צו ומכיל צוד כנה"ס כשה
מדרכי מכאן משמע דמי שמקד הכשר נריך
שתי סכיכין • ורצו אבן כתב שמקד הכשר
במקום החלב כגון במקום הכליות ויקר בסכין
של חלב וכשאר עקומות כגון בשופי והיינו שומן
הניד כמו שפירשתי) ויקר בסכין אחד הכל
גם החלב שבו וכראח לי שאין נריך להקליף
דהא אוכז חלב אלף ישראל קרושים הם כהנו בו
איסור הילכך לכליעת הסכין לא קפדינן •
ויניהו רסי' פירש אחד לחלבים למכור כשוק ע"ל
אס כן חשמי לפירוש רסי' שזכרין שני סכיכים
אפילו לחלב שזכרין כשוק :

לכן מהר כל מהם הנקד שיבא ירא שמים ווריו
ועשה זה העלאתה באמונה וכיראת שמים כי
הריון מעט והמרפה והפטר מרובה :

וגידין האסורים משום חלב הם חמשי' ואחת
גביזן שלהן עטרן חמשי' מן הגורה לא תאלו
עמנו לא כסבין כל גידין האסורים משום דם
אין בכלל כל גידין כי אין נרסומין לחטט
אחריהן ואיב' שלם עוד גידין האסורים משום
חלב כגון גידין דהתי עתים וכגון כסין
סקורין כייטש אבל לא הנודין הן כראין לעינים
אכל כה"ל גידין הם בתוך הכשר ולא כראים
לעינים • על אילו מברו בומן : ואלו הן
הגידין האסורין משום חלב ומשום ניד הכשה
ונרסומין לחטט אחריהן : ואלו הן :

בקושל'ין הן שלשה גידין העליוני' האסורי'
משום חלב :

ובברע"ל שתחת סוף פצ"ק או תחת
הסחל יש סס ניד אחד מתגבל
לשלשה גידין :

בלונב"ל יש סס ג' גידין העליוני' האסורין
משום חלב • וכראשונים עוד ניד
אחד ואסור משום חלב :

בקל"ן יש ניד אחד ארוך ואסור משום
חלב ניד הכשה :

בהתיבת האליה יש סס ג' גידין העליונים
האסורים משום חלב ניד הכשה :
בצ"ע בראשין יש סס שלשה גידין האסורים
משום ניד הכשה והיינו שנים
אבל המראה כהן • והשלישי הוא הבע"ך אר"י
שכוא אסור משום ניד הכשה :
בקיי"ל יש סס ג' גידין האסורים
משום ניד הכשה :

בכף או כיד יש סס ג' גידין האסורין
משום ניד הכש' והיינו למעלה
יש סס ג' גידין כגורת סין ואלו הסין יש עוד
שני גידין • וניד סקורין דימין :
בקני' ריב"ל או בקשקף אית ניד ח' האסור
משום חלב • והיינו אותה הימות

בעל הציטור אסתגר מקרי הכשר אין זריכין שכי סכיכין סאין מחמתין חלב שאסו' אן התורה אלא גורר אותו בסכין ואין נה דומקא דסכיכא בכשר אפ"ו טכשמוכות הניד אי אפטר זאיכו חותך ועקר ישראל קדושים הם והממיוו בו ולא החמירו בסכין ואפי' דמשתבח דאית ביה דומקא דסכיכא דביצנד עותר בהלחה שהרי כל ישראל כהנו להדיות הכשר לקדישה ; וכן כתב הרשב"א כהנו מעקרו הכשר לנקר בסכין אחד לפי שלח אמרו שכי סכיכין אלא למתיכו חלבים אצל בניד ושמוכותיו אין בו שומן חלב כל כך שידבק ממנו בסכין . ונמ' צריך אדם להיות מלמד בתוך ביתו שיהו מפשטשין הכשר יפס לנאת ידי ספיקו' הללו וכן להיות מעקר הכשר עקבה תמיד במרטוט וכן כוונתו רוב המנקרין עכ"ל . כתב בית יוסף בשם הר"ן וזה לשונו בעיקר קמא דחולין גבי הויא דבסמוך הטבח צריך שיהיה לו סכין לכשר וסכין לחלב יש שלמדו מכאן שהמקד כשר צריך שכי סכיכים אחד למתוך בה כשר ואח' למתוך בה חלב ואינו כראש שאם כן אין לדבר סוף שאותו של כשר כיון שהתחיל למתוך בה בעיקר החלב אשור מיר אלא וודאי לא צריך והכא שאכי שהוא חותך חלב גמור סמוך לשחיטה שהוא חס' אבל כהנו שהמקד כותן בנד על ירכו וכל עשה שכונע בחלב מקמחו כנגד עכ"ל :

ואלו הן המעשים שאלו לידו :

מעשה בא לידו כשור שהיה לו שתי כנרות והיתה האחת הייכו היתרת עומדת בסומכי היינו במקום חיותא והיתה גם כן גדולה כמו האחר והטריף מהרר משה איברלם עווד מעשה בא לידו כשהיה לה כנרות ולכל אחד ואחד היה כוס בפני עומה והיתה דכוקה ביחד ולקחתו סכין ומתך לאחת מהן ונא' מרירות מהאחת והשנית כשאר שלם והטריף מהרר משה איברלם :

עווד מעשה בא לידו ככבש שהיה לו שני פחלים והיתה האחת דהייכו והיתרת עומדת בסומכי והטריף מהרר משה איברלם וטעמא לפי שכל יתר כנטול ומירושו אה כיטול היתרת הוה כקב אס כן הוה כקב בסומכי וטריפה' ואצב שיש מפרשים שמירושו כל יתר כנטול דמיו ומירושו כאילו איכו ולפי זה היה כשר' והלא כשכטלם הטמול כולה הוה כשר' עיין ב"ד סימן מג' וכן פסק בית יוסף והראש"ם אכל לפי סדרת הרשב"א טריפו' וכן מנא בתשובת אמת טבא גם כן מעשה בפני מהרר אליעזר עבד'ן והטריפוהו :

עווד מעשה בא לידו כפרה שהיתה לה בלככות האחת היתה עומדת כראוי והאחר' על גבה והייתה גדולה יותר מהראשונה ומתכתיה לשנים והיתה בתוכה כמו דס קריש וגם כן צועות מליאות מוגלא והטריפוהו והראיתיהו לר' שלמה קליפארה הרופא מומחה מקראקא ואמר לי שצדין הטריפוהו :

עווד מעשה בא לידו באווה שהיה לה שתי ווסט ולמעלה היו מחוברים ביחד וכן למטה היתה גם כן מחוברת ביחד ובאמצע הים כחלק לשנים והראיתיהו למהרר משה איברלם והטריף :

עווד מעשה בא לידו שהיתה בנד ימין ד' אונות ובאונת העליונה היתה אונת קטנה והאונת האמצעי היתה גדולה יותר מהאונת הסמוכה לאומה והכשיר בגאון מהרר משה איברלם וגם כן כל הכודקים הסכימו עמו' ואני הטריפתי . וטעמ' שהיו חושבין לאונת הקטנה העומדת באונת העליונה שהיא כחשבת לאונת האמצעי' והאונת התמוכה הסמוכה לאומה הקטנ' מן האונות היו חושבין ליתרת העומדת בדרי דאוני ולכן הכשירוהו' עכ"ל . וטעמי שאם איתא שחושבין האונת הסמוכה לאומה כמו יתרת העומדת בדרי דאונת אס' כן הוה הנכב שיכתה מקומה כי דרכה של' הנכב לעמוד בין אונת התמוכה

הלכות ניקור

כדף יג ע"א שורה טו האי ב"ל הא •
 כדף יג ע"ב שורה ג ר"ק ב"ל דין •
 שם בשורה כ"א יתיר מאי שבל •
 שם בשורה כ"ב כי ב"ל לוי •
 שם בשורה ל"ב למעלה יתיר ב"ל למטה ויתר
 כדף יד ע"א שורה כ"ג שאף ב"ל שאם •
 כדף יז ע"א שורה ד' כחבר ב"ל כמינר •
 שם שורה ל"ה מהאומה ב"ל מהאוכה •
 דף יח ע"ב כפיה שורה ג' מתתקות ב"ל מתתקות
 דף י' ע"ב שורה ז דמיכי ב"ל דמרכי •
 דף כב ע"ב שורה י"ט ב"ל מקו"ו זה וכסרכו לאותו
 אומה ענמה במקום אחר •
 דף כ"ג ע"א שורה כ"א ב"ל אטלו ונא דם ונאיכה
 כפרכת ככפרין •
 שם בשורה כ"ד שימן ב"ל שיתן •
 שם שורה כ"ט וכראד ב"ל וכראש •
 דף כ"ד ע"א בשורה י"ד טרפי ב"ל טופי •
 שם ע"ב שורה ד' יתיר • כמנא שיהיה בחל"ל
 הנוק עלא מים •
 דף כ"ה ע"א שורה י"ז ב"ל משפת הכתף •
 דף ל ע"ד שורה כ"ה ב"ל ויל דמיאום •
 דף ל"ג ע"ב שורה י"ב אלא ב"ל לפיכך •
 שם שורה כ"ה לחתוך ב"ל לפתוח •
 דף ל"ז ע"א שורה כ"ד וסן ב"ל ומן •
 שם שורה ל"ד האותן ב"ל המתן •
 דף ל"ז ע"ב שורה כ"ה ב"ל דל"פן •
 דף ל"ד ע"ב שורה א' חסר נאכל הב"ד •
 שם ע"ד בשורה ט' ב"ל סמוך לכשו אקלודי
 לשון מפתח הככבם כפותחת וסתביא
 דמיכון קרו ליה המוך לענם •
 דף ל"ה ע"ב שורה כ"ז ארומה ב"ל ארוכה •
 שם ע"ב שורה ל"ו ומותח ב"ל ומוכח •
 דף ל"ה ע"ג שורה י"ז עיין שם • ב"ל על שם •

לאומה כדפרשתו לעיל היינו שהיטעמן של
 העינותיה ושל האומה ושל האוכה המיוכס
 לאומה כאן מסיטעמן אחד ונורתן כנורת ש"ן •
 כדפרשתו לעיל אם כן אם תמנכ לאוכה
 המיוכס לאומה כמו יתרת הוי הנככ שיכתה
 עינותיה והתבתי הריאה אהדת לכסיה והראיתי
 שהיו המיטעמכו דומות זו לזו אם כן הוי האוכה
 המיוכס לאומה קטנה מן האוכה האמצעית והוי
 חליף וטריכה • עוד אמרתי להם טעם אחר
 שהיה טריפה הובא שדנקה אונא הממוכה
 לאוכה • לאומה אנו כדקין באומה השמאל אם
 היא כוונה מן סנדד ומין • ופי' שדרכ' שהאועה
 סנדד שמאל הסדק שלה היא למעלה כנגד
 הלב ויתר מעל ומין • כדפרשתו לעיל • ואם כן
 אם תמנכ לאוכה הממוכה כמו יתרת הכפרד
 מן האומה וכשתמנה היתרת לאומה הוי
 הסדק של ומין למעלה מן של גד שמאל • וזה
 היינו דרכה כי לעולם כנגד שמאל היא למעלה
 מעל ומין אלא על כרחק האוכה הממוכ' לאומה
 היא אוכה כפני ענמה וכוי חליף וטריכה •
 עוד אמרתי להם טעם אחר כי כל אוכה ואוכה
 יש להם סיטעמן כפני ענמה והראיתי בריאה
 אהרת והיה כל אוכה ואוכה סיטעמן כפני ענמה
 והחד כך ותבתי הריאה והיה באוכה הממוכה
 לאומה סיטעמן כפני ענמה והאוכה הקטנה
 כעומדת אבל האוכה העליונה לא היה לה
 סיטעמן כפני ענמה אם כן על כרחק לא השכיח
 לחנה אוכה הקטנה כפני אוכה האמצעי לא
 כמו יתרה העיוותת כדרי דאנו • ואם כן אוכה
 הממוכס לאומה הוי קטנה מן האוכה וטרפה
 זהודס לוי הגאון מסדר משה איסורלים עם כל

כנורקים :

ואלו הם המעשות שכלו כהדמות •

כדף יא ע"א שורה ל"א ע"ב ב"ל ונס •
 דף יב ע"א שורה ח' איכה ב"ל איכה •
 שם כפיה שורה ו' וננה ב"ל וננה •

זתהי פשלמתו היום יום כ' עשרים ימים למדש
 אדר ראשון • שבת חמשת אלפים של"ז לזכירה •

ברוך הנותן לעיף כח • ולאין אונים עצמה